

PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2021. GODINU

OPĆINA JASENICE

Listopad, 2020. godine

SADRŽAJ

POJMOVI-POJAŠNJENJA	4
1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE	6
1.1. UGROZE DEFINIRANE ZAKONOM.....	6
1.2. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE	7
2. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE, PROCJENA ŠTETE I POSTUPANJE NADLEŽNIH TIJELA.....	8
2.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	9
2.2. REGISTAR ŠTETA, PRVA PROCJENA ŠTETE TE SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	9
2.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	12
2.4. RASPODJELA SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA	13
2.5. ŽURNA POMOĆ TE IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA	14
2.6. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	16
2.7. OSIGURANJE USJEVA, ŽIVOTINJA I BILJAKA	17
2.8. PRIMJENA JEDINSTVENIH CIJENA I PRIRODA ZA RAZDOBLJE OD 1. TRAVNJA 2020. GODINE DO 31. OŽUJKA 2021. GODINE	18
3. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE.....	19
4. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA.....	21
5. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA.....	23
6. PRIRODNE NEPOGODE	24
KAPACITETI ZA ZBRINJAVANJE I PREHRANU.....	26
6.1. POTRES.....	29
6.1.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POTRESA.....	31
- ZADAĆE STOŽERA CIVILNE ZAŠTITE KADA USKLAĐUJE DJELOVANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U POTRESU.....	43
6.1.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POTRESA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	44
6.2. POPLAVA.....	45
6.2.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POPLAVA	51
6.2.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POPLAVA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	53
6.3. OLUJNO ILI ORKANSKO NEVRIJEME I JAK VJETAR.....	54
6.3.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU OLUJNOG ILI ORKANSKOG NEVREMENA I JAKOG VJETRA	56
6.3.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU OLUJNOG ILI ORKANSKOG NEVREMENA I JAKOG VJETRA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	56
6.4. SUŠA	57
6.4.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU SUŠE	59
- ZADAĆE OPERATIVNIH KAPACITETA ZA OTKLANJANJE POSLJEDICA OD SUŠE	61
6.4.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU SUŠE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	62
6.5. USPOR	63

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

6.5.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU USPORA.....	64
6.5.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU USPORA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	66
6.6. EKSTREMNE TEMPERATURE – TOPLINSKI VAL	67
6.6.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU TOPLINSKOG VALA.....	70
- ZADAĆE OPERATIVNIH KAPACITETA ZA OTKLANJANJE POSLJEDICA OD TOPLINSKOG VALA.....	70
6.6.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU TOPLINSKOG VALA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	70
6.7. TUČA	71
6.7.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU TUČE	73
6.7.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU TUČE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	78
6.8. SNIJEG I POLEDICA.....	79
6.8.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU SNIJEGA I LEDA	81
6.8.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU SNIJEGA I LEDA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	88
6.9. POŽAR OTVORENOG TIPA	89
6.9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POŽARA OTVORENOG TIPA	91
6.9.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POŽARA OTVORENOG TIPA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	91
6.10. MRAZ.....	93
6.10.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU MRAZA.....	95
6.10.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU MRAZA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	99
7. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI.....	101
8. ZAKLJUČAK.....	102
9. PRILOZI.....	103

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

TIM ZA IZRADU PLANA:

NARUČITELJ:	OPĆINA JASENICE, Petra Zoranića 61, Jasenice
IZVRŠITELJ:	ALFA ATEST d.o.o., Split, Poljička cesta 32
PROJEKT:	PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA OPĆINE JASENICE ZA 2021. GODINU Anđela Dželalija, dipl. ing.biol. i eko.mora (voditelj) <i>A. Dželalija</i>
IZRADILI:	Marko Kadić, struč. spec.ing.secc. (član) <i>Marko Kadić</i>
	Hrvoje Marinac, dipl. ing. el. (član) <i>H. Marinac</i>
	Irena Žderić, mag. chem. (suradnik na izradi) <i>Irena Žderić</i>
DATUM ZAVRŠETKA IZRADE:	Listopad, 2020.

POJMOVI-pojašnjenja

Jedinstvene cijene su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnih ministarstva (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).

Katastrofa je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18, 31/20).

Oštećenik je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).

Prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).

Registar šteta je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda NN 16/19).

Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19) je dokument kojim se propisuje sadržaj, oblik i način dostave podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda iz članaka 12., 13., 14., 25., 28., 39. i 41. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).

Velika nesreća je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18, 31/20).

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda NN 16/19).

UVOD

Ovim se Planom uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području JLS, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi Plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Sukladno članku 17. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN br. 16/19) (u daljnjem tekstu Zakon) izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Plan djelovanja sadržava:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE

1.1. UGROZE DEFINIRANE ZAKONOM

Sukladno članku 3. Zakona prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Prirodnom nepogodom smatraju se:

1. potres
2. olujni i orkanski vjetar
3. požar
4. poplava
5. suša
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7. mraz
8. izvanredno velika visina snijega
9. snježni nanos i lavina
10. nagomilavanje leda na vodotocima
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

U smislu ovog Zakona, štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite.

Zakonom su određene skupine dobara za koje se utvrđuje šteta:

- građevine,
- oprema,
- zemljište,
- višegodišnji nasadi,
- šume,
- stoka,
- ribe,
- poljoprivredna proizvodnja – prirod,
- ostala dobra.

Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% od prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području

jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz gornjeg stavka utvrđuje povjerenstvo Općine Jasenice.

1.2. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE JASENICE

Uzimajući u obzir popis prirodnih nepogoda definiran u Zakonu te prirodne nepogode obrađene u Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Jasenice izrađene u travnju 2018. godine, ovim dokumentom će se za područje Općine obrađivati mjere i postupci u slučaju pojave sljedećih prirodnih nepogoda:

1. potres
2. poplava
3. požar otvorenog tipa
4. olujno ili orkansko nevrijeme i jak vjetar
5. suša
6. uspor
7. ekstremne temperature (toplinski val)
8. tuča
9. snijeg i poledica
10. mraz

Budući da na području Općine Jasenice ne postoje evidentirana klizišta, ista se kao prirodna nepogoda neće se obrađivati u ovom dokumentu.

U sljedećoj tablici prikazan je popis prirodnih nepogoda na području Općine Jasenice u posljednjih 10 godina.

Tablica 1. Popis prirodnih nepogoda u posljednjih 10 godina

Prirodne nepogode		Štete uslijed prirodnih nepogoda
Godina	Uzrok	
2013. g	suša	šteta izbjegnuta akcijama dostave vode
2017. g	šumski požar	gorjela minska polja

2. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE, PROCJENA ŠTETE I POSTUPANJE NADLEŽNIH TIJELA

Dosadašnja praksa je ukazala na nužnost promjene u postojećem sustavu dodjele pomoći za nastale štete od prirodnih nepogoda. Predviđene izmjene sadržane su u Zakonu (NN 16/19) kojeg prati i novi Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19).

Važećim Zakonom regulira se planiranje sustava reagiranja u izvanrednim događajima uzrokovanim prirodnim nepogodama na regionalnoj i lokalnoj razini. Uz utvrđivanje načina pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera, poseban se naglasak pritom usmjerava na ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode.

Važna novina Zakona je uspostava Registra štete koji će osiguravati podatke po imenu svake fizičke i pravne osobe koja je prijavila štetu, vrsti štete i iznosu štete i takvi podaci predstavljaju prvu bazu podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda. Na taj način osigurat će se informacije o vrstama šteta na pojedinom području koje će moći koristiti i ostala tijela državne uprave za različite potrebe.

Uz ostale razloge, uočena je potreba da se novim Zakonom, promjene postojeći uvjeti za dodjelu pomoći na način da se štete prijave u Registar šteta, a pomoć će biti dodijeljena ovisno o vrsti i visini oštećene imovine iz državnog proračuna RH, a može se dodijeliti i iz fondova EU. Pristupanjem RH Europskoj Uniji, RH kao njena država članica ostvaruje pravo na apliciranje za dobivanje sredstava iz fondova EU.

Za očekivati je u budućnosti nastanak novih šteta na poljoprivrednim zemljištima, pri čemu nije moguće procijeniti razmjere nastanka istih. Iz tog razloga ovaj Zakon ne temelji se isključivo na štetama vezano uz poljoprivredu jer se nerijetko novčanim sredstvima za tu namjenu umanjuje mogućnost bilo kakvog djelovanja i raspodjelu sredstava oštećenima kod kojih šteta nastaje u drugim oblicima, uzrokovana poplavama, požarima, odronima zemlje i sličnim ugrozama.

Nadležna tijela za provedbu Zakona navedena u članku 5. jesu: Vlada Republike Hrvatske, povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb.

Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju sljedeća povjerenstva:

- Državno povjerenstvo, Županijska povjerenstva te gradska i općinska povjerenstva.

2.1. Proglašenje prirodne nepogode

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za Općinu Jasenice donosi župan na prijedlog Načelnika Općine Jasenice, u slučaju da je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20 % vrijednosti izvornih prihoda Općine za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30 % od prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Općine ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Općine najmanje 30 %. Ispunjenje ovih uvjeta utvrđuje općinsko povjerenstvo.

2.2. Registar šteta, prva procjena štete te sadržaj prijave prve procjene štete

Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara (Prilog 2):

- a) građevine
- b) opremu
- c) zemljišta
- d) višegodišnji nasadi
- e) šume
- f) stoku
- g) ribe
- h) poljoprivredna proizvodnja - prirod
- i) ostala dobra.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode sljedeće radnje:

1. Prijavu prve procjene štete u Registar šteta
2. Prijavu konačne procjene štete u Registar šteta
3. Potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta

Registar šteta je jedinstvena digitalna baza podataka o svim štetama nastalim zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske. Sukladno članku 41. Zakona,

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

obveznik unosa podataka u Registar šteta na razini Općine Jasenice je općinsko povjerenstvo. Općinsko povjerenstvo u Registar šteta unosi prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem. Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda te za izradu izvješća o radu Državnog povjerenstva.

Sukladno članku 25. Zakona, oštećenik nakon nastanka prirodne nepogode prijavljuje štetu na imovini općinskom povjerenstvu u pisanom obliku, na propisanom obrascu (Prilog 2), najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Procjena štete na građevinama

Prema članku 6. Pravilnika o registru šteta od prirodnih nepogoda, šteta od prirodne nepogode na građevini procjenjuje se u kunama po formuli:

$$\mathring{S} = C \cdot A \cdot P \cdot E$$

gdje je:

- C - važeća tržišna cijena (samo troškovi građenja) nove građevine po jedinici mjere (m³, m², m1)
- A - veličina građevine izražena u m³, m² ili m1
- P - oštećenje građevine kao cjeline koje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0 u koracima po 0,10. Za potpuno uništenu građevinu oštećenje je P=1,00.
- E - koeficijent istrošenosti građevine (Prilog 3)

Veličina građevine (A) određuje se za jedinicu mjere koja je primjerena utvrđenoj cijeni, npr. za neto površinu, za dužni metar, za kubni metar i sl. Kod stambenih i poslovnih zgrada izračunava se bruto površina, kako bi se dobila neto površina koja je rezultat umnoška bruto površine s koeficijentom K (Prilog 4). Oštećenje »P« utvrđuje općinsko povjerenstvo pregledom oštećene građevine. Osim navedenom formulom, šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje građevine u stanje prije nepogode. Za pojedinačnu štetu veću od 200.000 kuna potrebno je dostaviti fotodokumentaciju oštećene građevine.

Procjena štete na opremi

Prema članku 7. Pravilnika o registru šteta od prirodnih nepogoda, šteta od prirodne nepogode na opremi procjenjuje se u kunama po formuli:

$$\mathring{S} = C \cdot E \cdot P$$

gdje je:

- C - nabavna maloprodajna cijena nove opreme

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- E - koeficijent istrošenosti opreme u vrijeme nastanka prirodne nepogode (Prilog 5).
- P - oštećenje opreme koje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0. Za potpuno uništenu opremu oštećenje je $P=1,00$.

Pri određivanju nabavne cijene (C) dopušteno je uzeti cijenu najbližnje opreme približno jednakih tehničkih svojstava. Vijek trajanja opreme i koeficijent istrošenosti (E) procjenjuje općinsko povjerenstvo. Oštećenje »P« procjenjuje općinsko povjerenstvo pregledom oštećene opreme. Osim formulom, šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje opreme u stanje prije nepogode. Istovrsna oprema procjenjuje se navođenjem broja istovrsnih komada.

Ostale procjene šteta, kao što su procjena štete u poljoprivredi, stočarstvu, biljnoj proizvodnji, višegodišnjim nasadima, ribarstvu i akvakulturi, te na zemljištima, šumama, obrtnim sredstvima i divljači kao i razvrstavanje dobara vrši se prema izračunima navedenim u Pravilniku o registru šteta od prirodnih nepogoda (od članka 8-17).

Nakon isteka roka od 8 dana općinsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Iznimno, oštećenik može podnijeti prijavu prvih procjena šteta i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Također, iznimno, rok za unos podataka u Registar šteta od strane općinskog povjerenstva može se, u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojih je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, produljiti za 8 dana. O produljenju navedenog roka odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog povjerenstva.

Prijava prve procjene štete sadržava (Prilog 2):

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. Zakona),
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu.

2.3. Konačna procjena štete

Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnom nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva
- opseg štete na imovini
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete

Prijava konačne procjene štete sadržava:

- odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
- podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
- podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
- podatke o uzroku i opsegu štete
- podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život Općine,
- ostale statističke i vrijednosne podatke.

Način izračuna konačne procjene štete definiran je člankom 29. Zakona.

Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. Zakona, općinsko povjerenstvo prijavljuje Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Iznimno, ako se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon isteka roka za prijavu konačne procjene štete u skladu sa prijašnjim navodom, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete. Prijavu konačne štete općinsko povjerenstvo unosi u Registar šteta sukladno rokovima iz stavaka 4. i 6. članka 28. Zakona.

Županijsko povjerenstvo potom prijavljene konačne procjene štete dostavlja Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima iz članka 5. Zakona (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu; šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo;

graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu) u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Prilikom konačne procjene štete Županijsko povjerenstvo prihvaća isključivo procjene koje je obavilo općinsko povjerenstvo. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva iz članka 5. Zakona, a prilikom potvrde konačne procjene štete mogu angažirati i druge znanstvene ili stručne institucije sa svrhom utvrđivanja vrijednosti konačnih šteta. Nakon potvrde konačne procjene štete prethodno spomenuta nadležna ministarstva sastavljaju izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta iz svoje nadležnosti te na temelju njega izrađuju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda koji dostavljaju Državnom povjerenstvu. Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta na temelju podataka iz Registra šteta i ostale dokumentacije te utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete i oštećenike tako da određuje postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrđene štete na imovini oštećenika.

Kod konačne procjene štete procjenjuje se vrijednost imovine prema jedinstvenim cijenama, važećim tržišnim cijenama ili drugim pokazateljima primjenjivim za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode. Za procjenu štete na imovini za koje nisu propisane jedinstvene cijene koriste se važeće tržišne cijene za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode, pri čemu se surađuje s drugim središnjim tijelima državne uprave i/ili drugim institucijama ili ustanovama koje posjeduju stručna znanja i posjeduju tražene podatke.

Nakon utvrđivanja prethodno navedenih uvjeta Državno povjerenstvo, a prije isplate sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda na temelju kojeg Vlada donosi odluku.

2.4. Raspodjela sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica

Nakon potvrde konačne procjene štete od strane nadležnog ministarstva te Odluke Vlade RH o dodjeli pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, općinsko povjerenstvo raspoređuje dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenicima te prati i nadzire namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda sukladno Zakonu.

Sredstva pomoći raspoređuju se prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu odlučuju nadležna tijela. Navedena sredstva su nepovratna te se ne mogu koristiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna Općine Jasenice. Načelnik Općine te krajni korisnici odgovorni su za namjensko korištenje sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Pomoć za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuje se za:

- a) štete na imovini koja je osigurana,
- b) štete na imovini koje nastanu od prirodnih nepogoda, a izazvane su namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite,
- c) neizravne štete,
- d) štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela,
- e) štete nastale na objektu ili području koje je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu kulturnog dobra aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom,
- f) štete koje nisu prijavljene i na propisan način i u zadanom roku unijete u Registar šteta prema odredbama Zakona,
- g) štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine.

Iznimno, od navoda d) sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi s priznatim pravom u sustavu socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave. Iznimno, od navoda g) oštećenima se mogu dodijeliti sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom. O prijedlogu i prihvaćanju ovih uvjeta odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog općinskog povjerenstva.

2.5. Žurna pomoć te izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom.

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
- oštećenima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu Zakona, a koje su pretrpjele štete na imovini, posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

U slučaju ispunjenja navedenih uvjeta, Općina može isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava proračuna. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom.

Prijedlog žurne pomoći načelnik upućuje Općinskom vijeću koje na temelju njega donosi Odluku o prijedlogu žurne pomoći, koja sadržava sljedeće:

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Vlada Republike Hrvatske također donosi odluku o dodjeli žurne pomoći te ju može donijeti i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
2. fondova Europske unije
3. donacija.

Sredstva iz fondova EU se ne mogu osigurati unaprijed, njihova dodjela se provodi prema posebnim propisima kojima se uređuje korištenje sredstava iz fondova EU.

Temeljem članka 22. Zakona, prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovi različitih mjera, a to se posebno odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici poduzetnici,

postupa se sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

U članku 20. Zakona navedeni su slučajevi kad se sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuju.

Općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi Županijskom povjerenstvu Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske (Prilog 6). Uz Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Općinsko povjerenstvo dostavlja Županijskom povjerenstvu i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije. Županijsko povjerenstvo na temelju prikupljenih podataka i izvješća podnosi Državnom izvješće o utrošku sredstava pomoći (Prilog 7) sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, putem Registra šteta i pisanim putem. U izvješću Županijskog povjerenstva navode se sredstva koja se za tu štetu dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva za naknadu štete iz drugih izvora. Na temelju tih izvješća Državno povjerenstvo izrađuje skupno izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske u roku navedenom u zaprimljenoj Odluci.

2.6. Općinsko i stručno povjerenstvo

Sukladno Zakonu poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općina,
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenicima,
- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema Zakonu,

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi Zakona,
- donose Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

Sukladno članku 15. Zakona, kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć Općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom.

2.7. Osiguranje usjeva, životinja i biljaka

Pravilnikom o provedbi mjera programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (NN 91/19, 37/20) utvrđuje se provedba mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. i postupci dodjele potpore koje provode Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i druga tijela kojima Ministarstvo poljoprivrede kao Upravljačko tijelo povjeri provedbu financijskih instrumenata, dodjela potpora u obliku bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata te ovlasti Upravljačkog tijela i postupanje Ministarstva poljoprivrede po prigovorima.

Predmet osiguranja je vrijednost biljne ili stočarske proizvodnje (prinos, urod, grlo, kljun, proizvod uključujući kvalitetu) na određenoj proizvodnoj jedinici koju u proizvodnji predstavlja ARKOD parcela, a u stočarskoj proizvodnji Jedinostveni identifikacijski broj gospodarstva. Ako se dogodi osigurani slučaj osiguravateljsko društvo je dužno isplatiti osigurninu. Osigurninu po polici osiguranja moguće je ostvariti ako je Župan proglasilo nepovoljnu klimatsku priliku, koja se može izjednačiti s prirodnom nepogodom. U slučaju da Župan ne proglasi prirodnu nepogodu, društvo za osiguranje prije isplate osigurnine mora zatražiti potvrdu Državnog hidrometeorološkog zavoda o evidentiranoj nepovoljnoj klimatskoj prilici na području Općine Jasenice.

Prihvatljivi korisnici su fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika i koje odgovaraju definiciji aktivnog poljoprivrednika. Korisnik mora biti upisan u Upisnik poljoprivrednika u trenutku podnošenja zahtjeva za isplatu potpore. Isti (jedan) korisnik može podnijeti više zahtjeva za isplatu potpore tijekom jednog natječaja, a zahtjev se može podnijeti za jednu ili više polica osiguranja.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, objavila je Natječaj za provedbu podmjere 17.1 „Osiguranje usjeva, životinja i biljaka“ od 25. svibnja 2020. godine.

2.8. Primjena jedinstvenih cijena i priroda za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine

Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na sjednici održanoj 19. ožujka 2020. godine, donijelo je Zaključak o prihvaćanju cijena poljoprivrednih kultura za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. godine. Navedenim Zaključkom su prihvaćene cijene za procjenu štete od prirodnih nepogoda koje će se koristiti od 01. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine prilikom utvrđivanja šteta u poljoprivredi.

3. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

Pod mjerama se smatraju sva djelovanja od strane JLS vezana uz sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje, odnosno o posljedicama istih. Mjere mogu biti preventivne, u cilju umanjavanja posljedica prirodne nepogode, te mjere u cilju ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode.

Opće mjere za ublažavanje i uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda jesu:

- procjena štete i posljedica,
- sanacija područja zahvaćenog nepogodom,
- prikupljanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu,
- provedba zdravstvenih i higijensko – epidemioloških mjera,
- provedba veterinarskih mjera,
- organizacija prometa i komunalnih usluga radi žurne normalizacije života.

U slučaju prirodne nepogode nositelji mjera su operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta te MUP, a koji su detaljno obrađeni u prilogima unutar Plana djelovanja civilne zaštite Općine Jasenice.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela, navedena u članku 5. Zakona, obvezno se u obzir uzima opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva. U cilju pravovremenog i učinkovitog ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica i procjena štete od ekstremnih prirodnih uvjeta u pravilu se obavlja odmah ili u najkraćem roku.

Smjernice za pružanje podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama:

Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (NN 42/17) propisane su tri mjere kojima se namjeravaju postići ciljevi u području rizičnih situacija i humanitarnih kriznih stanja:

Mjera 1 - Normativno urediti osiguravanje iste razine podrške osobama s invaliditetom u slučaju katastrofe na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima.

Mjera 2 - Pripremiti planove za pružanje skrbi osobama s invaliditetom u katastrofi.

Mjera 3 - Osposobiti i pripremiti osoblje civilne zaštite za sudjelovanje u skrbi o osobama s invaliditetom u katastrofi.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Potrebno je da pripadnici službi koje se bave zaštitom i spašavanjem osvijeste prepreke koje imaju osobe s invaliditetom prilikom zaštite i spašavanja u rizičnim situacijama. Različita oštećenja, koja mogu biti tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna, stvaraju različite barijere. Nužna je edukacija o posebnostima komunikacije s osobama s pojedinom vrstom invaliditeta, da bi informacije o opasnosti i postupcima tijekom opasnosti bile uspješno prenesene i shvaćene.

4. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

Pod pojmom procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva podrazumijeva se procjena opreme i drugih sredstava nužnih za sanaciju, djelomično otklanjanje i ublažavanje štete nastale uslijed djelovanja prirodne nepogode.

Općina Jasenice svake godine izdvaja iz svog proračuna financijska sredstva za financiranje razvoja sustava civilne zaštite (postrojba civilne zaštite i stožer civilne zaštite), Vatrogastva (DVD Jasenice), Gradskog društva Crvenog križa (Zadar), Udruge građana od značaja za CZ, te na službe i pravne osobe od značaja za sustav civilne zaštite. Sukladno članku 56. Zakona o proračunu („Narodne novine“, br. 87/08, 136/12 i 15/15) sredstva proračunske zalihe mogu se koristiti za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti, za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju prirodnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća te za druge nepredviđene rashode tijekom godine.

Općina Jasenice izradila je Procjenu rizika od velikih nesreća u travnju 2018. godine u kojoj je provedena analiza sustava civilne zaštite Općine. Procjena ukupne spremnosti sustava civilne zaštite Općine Jasenice u području provođenja preventivnih mjera i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća je visoka. Nadalje, ukupna spremnost sustava civilne zaštite Općine Jasenice u području reagiranja i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti, koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća, procijenjena je niskom. Pri tom se misli na spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta, spremnost operativnih kapaciteta te stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta.

Zaključuje se da je procijenjena spremnost cjelovitog sustava civilne zaštite za upravljanje rizicima od velikih nesreća (područje preventive) i za spašavanje svih kategorija društvenih vrijednosti izloženih štetnim utjecajima u velikim nesrećama (područje reagiranja) na području Općine Jasenice niska. Slijedom prethodno navedenog, Općina mora i dalje raditi na unapređenju sustava civilne zaštite kontinuiranim osposobljavanjem snaga civilne zaštite educiranjem stanovništva o mogućim opasnostima od evidentiranih rizika te provođenjem vježbi kako bi svi sudionici civilne zaštite bili upoznati sa svojim aktivnostima u slučaju mogućih rizika.

U Planu djelovanja sustava civilne zaštite Općine Jasenice, izrađenom 2018. godine, utvrđen je način organizacije, aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

postupaka za provedbu civilne zaštite u slučaju određenih rizika. Operativne snage civilne zaštite raspolažu vlastitim materijalno-tehničkim i komunikacijskim sredstvima. Gospodarski subjekti koji raspolažu opremom, u okviru svoje redovne djelatnosti odrađuju dio preventivnih mjera za smanjenje šteta pri nastajanju prirodne nepogode, dok je raspoloživa sredstva i opremu u privatnom vlasništvu koju bi se moglo staviti na raspolaganje u slučaju potrebe teško procijeniti.

5. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA

Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koja se bave okolišem (uz okolišno monitoriranje, razvoj alata za procjenu rizika, uključenje ključnih dionika, edukacija i trening, tj. jačanje kapaciteta za odgovor) te je osnova pravilnog djelovanja sukladno ciklusu upravljanja rizicima.

Sukladno propisima kojima se uređuju pitanja u vezi elementarnih mjera kao mjera sanacije šteta od prirodnih nepogoda utvrđuje se:

- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje šteta od prirodnih nepogoda
- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja žurne pomoći u svrhu djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda

Nadležna tijela za provedbu mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta uslijed prirodnih nepogoda sukladno Zakonu su:

- Vlada Republike Hrvatske
- Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda
- Nadležna ministarstva (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu; šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu)
- Zadarska županija
- Općina Jasenice

Znanstvene ustanove za područje prirodnih nepogoda su:

- Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ)
- Zavod za seizmologiju

6. PRIRODNE NEPOGODE

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
POTRES	Potres je prirodna nepogoda uzrokovana prirodnim događajem koji je vjerojatno najveći uzrok stradanja ljudi i uništenja materijalnih dobara. Potresi su uzrok katastrofa koje karakterizira brzi nastanak, događaju se učestalo i bez prethodnog upozorenja	Potresi mogu uzrokovati i sljedeće: veliki postotak oštećenosti stambenih građevina, industrijske i komunalne infrastrukture, probleme u komunikaciji, neprotočne prometnice, određen broj povrijeđenih i poginulih, štetu na materijalnim i kulturnim dobrima te okolišu, nedovoljni kapaciteti za zbrinjavanje ozlijeđenih i evakuiranih itd. te sekundarne katastrofalne opasnosti i posljedice	Protupotresno projektiranje i građenje građevina sukladno odgovarajućim tehničkim propisima i hrvatskim/europskim normama Izgradnja sustava ranog upozoravanja Edukacija i osposobljavanje operativnih snaga sustava civilne zaštite	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći
POPLAVA	Poplava je moguća uslijed velikih oborina, topljenja snijega, izlivanja rijeka iz korita te proloma hidroakumulacijskih brana	Utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku	Izrada nasipa, čišćenje vodotokova i kanala. Mjere zaštite od poplava u prostorno-planskim dokumentacijama	Uspostava sustava odgovora temeljem postojeće zakonske regulative Evakuacija ljudi i životinja Organizacija dostave pitke vode

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME	Područje Općine Jasenice izloženo je učincima olujnog/orkanskog i jakog vjetera, koje je često praćeno jakom kišom i tučom	Olujno ili orkansko nevrijeme i jak vjetar ima utjecaj na objektima kritične infrastrukture (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba) mogu učiniti znatne materijalne štete. Nedostatak energenata kod stanovništva stvara probleme u svakodnevnim aktivnostima (u prehrani, higijeni, zagrijavanju prostora), održavanju farmi, poslovnih prostora i narušava cjelokupno funkcioniranje društva. Učinci olujnog/orkanskog i jakog vjetera u Županiji mogu izazvati otežano odvijanje cestovnog i pomorskog prometa.	Poštivanjem urbanističkih mjera u izgradnji objekata smanjit će se posljedice uzrokovane navedenim prirodnim uzrocima	Redovne operativne snage sustava civilne zaštite raspolažu s dovoljnim ljudskim i materijalnim potencijalima za otklanjanje posljedica uzrokovanih ovom vrstom prirodne nepogode
SUŠA	Suša je pojava koja se javlja kada se na nekom području pojavi značajan manjak vode kroz neko vremensko razdoblje. Može uzrokovati značajne materijalne štete na prirodnim dobrima	Može imati utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te infrastrukturu	Racionalizacija opskrbe pitkom vodom. Upute stanovništvu o postupanju. OPG-ovi koji imaju višegodišnje nasade trebali bi se osigurati na način da se priključe na vodoopskrbni sustav radi akumulacije dovoljne količine vode u sušnim periodima	Organizacija dostave pitke vode Obavješćavanje stanovništva o potrebnim mjerama i radnjama
USPOR	Predstavlja promjenu razine mora pod utjecajem meteoroloških parametara (tlaka zraka i vjetera, na granici atmosfera-more)	Na obalnim područjima kolebanje mora doseže više od metra i uzrokuje plavljenje, štetu i uništavanje obalne infrastrukture	Na dijelu koji je ugrožen od uspora potrebno je povisiti razinu obale kako bi se spriječilo daljnje plavljenje	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
<p>EKSTREMNE TEMPERATURE (TOPLINSKI VAL)</p>	<p>Toplinski val kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Toplinski val može uzrokovati zdravstvene smetnje kod ljudi te značajne gubitke u gospodarstvu</p>	<p>Ekonomska analiza zdravstvenih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene ukazuje na direktne i indirektne posljedice na zdravlje od pojave ekstremnih temperature uslijed klimatskih promjena. Ujedno, učinci toplinskih valova mogu imati za posljedicu uginuće peradi i svinja u intenzivnom uzgoju, uvenuće dijela ratarskih kultura, smanjenja radnih učinaka fizičkih radnika</p>	<p>Pridržavanje uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te županijskog zavoda</p>	<p>Uzbunjivanje i obavješćivanje, zbrinjavanje, pružanje prve pomoći</p>
<p>SNIJEG I POLEDICA</p>	<p>Snijeg i poledica mogu uzrokovati ozljede ili gubitke života, štete na građevinama i drugoj infrastrukturi, prekide u odvijanju i nesreće u prometu kao i prekide u opskrbi uslugama (struja i voda, telekomunikacije). U područjima gdje snijeg rijetko pada čak i male visine snijega mogu izazvati negativne posljedice na ljude i odvijanje normalnog života</p>	<p>Utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku.</p> <p>Pojava leda na objektima kritične infrastrukture (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba) može učiniti znatne materijalne štete</p>	<p>Preventivne mjere su redovito čišćenje prometnica, pločnika, pristupnih putova, zatim čišćenje snijega i leda sa vozila prije uključivanja u promet te korištenje zimske oprema vozila i sl.</p>	<p>Operativne snage sustava civilne zaštite</p> <p>Sustav zdravstvene zaštite</p> <p>Kapaciteti za zbrinjavanje i prehranu</p>

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
TUČA	Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Svojim intezitetom tuča nanosi velike štete na pokretnoj i nepokretnoj imovini kao i poljoprivredi	Pojava tuče za posljedicu ima smanjenje prinosa na ruralnom poljoprivrednom području. Tuča može na prometnice nanijeti polomljene grane i ostalu materiju zbog čega bi promet bio kratkotrajno onemogućen	U područjima gdje je pojavnost tuče češća potrebno je planirati zaštitne mreže za trajne nasade i staklenike, odnosno, izbjegavati izgradnju na tuču osjetljive strukture	Uzbunjivanje i obavješćivanje, zbrinjavanje, sklanjanje, pružanje prve pomoći
POŽARI OTVORENOG TIPa	Požari otvorenog prostora zbog visokih temperatura u ljetnim mjesecima, nepristupačnog terena i velikog broja posjetitelja predstavlja jednu od mogućih ugroza. Dobra organizacija vatrogastva treba te iste ugroze smanjiti ili dovesti do minimuma	Moguć je nastanak štete na: šumskim i poljoprivrednim područjima, građevinama, pokretninama kao i određeni broj stradalih osoba (lake ozljede/teže ozljede/smrtno stradavanje), što se ne može uvijek izbjeći. Moguć je i kratkotrajni prekid opskrbe energijom, vodom, namirnicama ili zastoji u prometu. Ne očekuje se značajniji efekt na odvijanje turističke sezone, ali mjere oporavka vegetacije su dugoročne	U cilju zaštite od požara potrebno je provoditi preventivne mjere zaštite od požara, educirati stanovništvo kako bi se spriječio nastanak požara, jer je najčešći način izazivanja istog nemar ili nepažnja	U slučaju požara većih razmjera na području Zadarske županije postojeće operativne snage sustava civilne zaštite ne bi bile dovoljne za otklanjanje posljedica uzrokovanih požarom

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
MRAZ	Usljed mraza mogu nastati posljedice materijalne štete na prirodnim i kulturnim dobrima	Utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku	Preventivne mjere svode se na usporavanje vegetacije odnosno usporavanje faze cvjetanja i sprječavanje snižavanja temperature na kritičnu točku.	Obavješćivanje, zbrinjavanje.

6.1. Potres

Potres je jedna od najneugodnijih prirodnih pojava. Potres se očituje podrhtavanjem tla zbog naglog oslobađanja energije u Zemljinoj kori. Pojava potresa pripada skupini prirodnih uzroka koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom vjerojatnošću mogu se dogoditi u bilo kojem trenutku. Budući da potrese nije moguće spriječiti, provođenje mjera za ublažavanje posljedica potresa i pripremljenost društvene zajednice u slučaju njegove pojave, od iznimne su važnosti. Iz slike ispod lako je uočiti da veći dio područja Zadarske županije obuhvaća potresno područje intenziteta VII. stupnja.

Područje Općine Jasenice također valja tretirati kao područje ugroženo od potresa VII° intenziteta po MSK ljestvici, zbog čega mogu nastati znatne materijalne štete i ljudske žrtve.

Potres je nepogoda sa jednim od najvećih očekivanih razaranja. Utjecaj ovog razaranja na otvoreni prostor je manje izražen, izuzev mogućih razornih posljedica na elemente infrastrukture (vodovod, prometnice te energetski vodovi).

Tablica 2. Ljestvica MSK - 78 (s dopunama i izmjenama iz 1980.) - Opis intenziteta potresa koji se javljaju u Općini Jasenice:

Intezitet potresa		Efekti – posljedice potresa	
Stupanj	Opisno	Ljudi i njihova okolina	Ljudi se prestraše i bježe u panici na otvoreno. Mnogi se teško održavaju na nogama. Trešnju osjete osobe koje se voze u automobilu Moguće je pomicanje teškog namještaja.
		Građevine	A./ Na mnogim građevinama (20-50%) od neobrađenog kamena, seoskim građevinama, i građevinama od nepečene opeke i nabijene gline, oštećenja 3. stupnja (teška oštećenja) – široke i duboke pukotine u zidovima, rušenje dimnjaka. Na pojedinim građevinama (10%), oštećenja 4. stupnja (razorna oštećenja) – otvori u zidovima, rušenje dijelova zgrade, razaranje veza među pojedinim dijelovima građevine, rušenje unutrašnjih zidova i zidova ispune. B./ Na mnogim građevinama (20-50%) od pečene opeke, građevinama od krupnih blokova i montažnim građevinama, te one izgrađene od prirodnog tesanog kamena i one sa drvenom konstrukcijom, oštećenja 2. stupnja (umjerena oštećenja) - manje pukotine u zidovima, otpadanje većih komada žbuke, klizanje krovnog crijepa, pukotine u dimnjacima i otpadanje dijelova dimnjaka. C./ Na mnogim građevinama (20-50%) s armiranobetonskim i čeličnim skeletom, krupno panelnim građevinama i dobro građenim drvenim građevinama, oštećenja 1. stupnja (lagana oštećenja) - sitne pukotine u žbuci i otpadanje manjih komada žbuke
		Priroda	Zvone velika zvona. Na površini vode stvaraju se valovi, voda se zamuti od izdizanja mulja. Razina vode u zdencima se mijenja, kao i izdašnost izvora. U pojedinim slučajevima stvaraju se novi, ili nestaju postojeći izvori vode. Pojedini slučajevi klizišta na pješćanim ili šljunčanim obalama rijeka. U pojedinim slučajevima odroni na cestama na strmim kosinama. Mjestimično pukotine u cestama i kamenim zidovima.
VIII	Razorna oštećenja građevina		

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

U predmetnoj ljestvici radi lakšeg razumijevanja ukomponirane su još **4 veličine**, i to: **1.** koja određuje kategoriju građevina obzirom na način izgradnje i vrstu upotrijebljenog materija, bez neophodnih antiseizmičkih mjera (A., B. i C.), **2.** koja određuje količinske karakteristike (u %), **3.** koja određuje klasifikaciju oštećenja od 1-5 stupnja (od lagana oštećenja - do potpuna rušenja) i **4.** koja određuje grupna obilježja (ljude i okoliš, građevine i prirodne pojave).

Broj stambenih jedinica za stalno ili povremeno stanovanje na području Općine Jasenice u 2011. godini bio je 483. Općina se prostire na površini od 121,44 km², što iznosi 3,3 % kopnenog teritorija Zadarske županije. U sastav Općine Jasenice ulaze naselja Jasenice i Zaton Obrovački. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine na području Općine Jasenice živi 1.398 stanovnika, od toga na području naselja Jasenice 1.272 stanovnika, a na području naselja Zaton Obrovački 126 stanovnika.

Tablica 3. Tipovi građevina na području Općine

Tipovi građevina	Opis građevina
Tip - A	Zgrade od neobrađenog kamena, seoske građevine, kuće od nepečene opeke, kuće od nabijene gline (10%)
Tip - B	Zgrade od opeke, građevine od krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena (67%)
Tip - C	Zgrade s armiranobetonskim i čeličnim skeletom, krupno-panelne zgrade, dobro građene drvene zgrade (23%)

U slučaju potresa intenziteta VII° MSK ljestvice, teška oštećenja trećeg stupnja imati će 40 stanova tipa A i B; razorna oštećenja četvrtog stupnja imati će 2 stana tipa A, dok nijedan stan neće biti potpuno uništen. Ukupno 42 stana će biti toliko oštećena da u njima više neće biti moguće stanovati. Bit će potrebno organizirati privremeni smještaj za oko 121 osobu jer će im stambeni prostor biti nesiguran za stanovanje. Na području Općine Jasenice možemo očekivati 5 poginulih i 37 ozlijeđenih osoba.

U slučaju potresa tijekom održavanja određenih manifestacija pri čemu se broj stanovnika tijekom dana može povećati, došlo bi do povećanja broja povrijeđenih i ranjenih osoba (koncentracija većeg broja osoba na otvorenom) kao i poginulih u slučaju urušavanja objekata (navedeni u tablici ispod) koji su mjesto okupljanja većeg broja ljudi.

Tablica 4. Pregled objekata u kojima boravi veći broj osoba

Redni broj	Naziv građevine	Lokacija	Broj osoba
1.	Osnovna škola Petra Zoranića	Jasenice	150

6.1.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju potresa

Mjere civilne zaštite u slučaju potresa su:

- Organizacija spašavanja i raščišćavanja iz ruševina

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera civilne zaštite Općine Jasenice ukoliko je to moguće, ako ne, koristiti vlastiti mobilizacijski sustav	Načelnik/načelnik Stožera	članovi Stožera CZ Općine Jasenice
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite (Povjerenici CZ)	Načelnik	članovi Stožera CZ Općine Jasenice
Aktiviranje DVD-a	Načelnik/načelnik Stožera	zapovjednik DVD-a
Pozivanje djelatnika Općine	Načelnik	članovi Stožera CZ Općine Jasenice
Prikupljanje informacija o broju potpuno srušenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije potresa i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana operativnih snaga vatrogastva i PON CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice zapovjednik DVD-a zapovjednici PON CZ
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i PON CZ	Načelnik	zapovjednik DVD-a zapovjednici PON CZ
Organizacija informativnih punktova u svim MO u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanju ruševina kako slijedi: <ol style="list-style-type: none"> 1. raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, ugostiteljski objekti) 2. osiguranje prohodnosti prometnica 3. pristup kritičnoj infrastrukturi 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova 	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	zapovjednik DVD-a zapovjednici PON CZ
Aktivacija svih pripadnika DVD-a te članova udruga	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	zapovjednik i pripadnici DVD-a članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	Načelnik	načelnik Stožera odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	zapovjednici PON CZ voditelji operativnih skupina
Organizacija odvoza građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera	pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - davatelji MTS PON CZ
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina – mjesto prihvata i razmještaja	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	član Stožera

- Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguravanja kontinuiteta njihovog djelovanja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o mogućnosti funkcioniranja kritične infrastrukture	članovi Stožera CZ - odgovorne osobe objekata KI	odgovorne osobe KI
Analiziranje funkcioniranja objekata infrastrukture	načelnik Stožera	članovi Stožera CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 	načelnik Stožera	članovi Stožera - odgovorne osobe objekata KI

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
<ol style="list-style-type: none"> 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici 		
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	Načelnik	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. vatrogasni domovi 3. objekti za pripremu hrane 4. smještajni kapaciteti 5. ostali korisnici 	načelnik Stožera	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici 	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	Načelnik	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. ulicom P. Zoranića, cestama D 27 i D 54 2. ul. Ivana Rončevića, ul. Jure Božića ili kako utvrdi načelnik Stožera 	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica na području	Načelnik	načelnik Stožera, odgovorna osoba kritične infrastrukture

- Organizacija gašenja požara

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija gašenja požara na prostoru koje je u mogućnosti ugasiti	zapovjednik DVD-a	pripadnici DVD-a
Iskopčavanje energenata zbog opasnosti koje nosi kombinacija struja-voda	zapovjednik DVD-a	odgovorne osobe i djelatnici kritične infrastrukture
Odabir sredstava za gašenje koje nije opasno za eventualno zarobljene osobe u ruševinama, imajući na umu opasnosti koje nose energenti i opasnosti koje može prouzročiti naknadno narušavanje stabilnosti oštećenih konstrukcija	zapovjednik DVD-a	zapovjednik DVD-a
Uz gašenje vršiti postupke razupiranja i podupiranja nestabilnih konstrukcija radi stabilizacije istih	zapovjednik DVD-a	pripadnici DVD-a
Usklađivanje aktivnosti raščišćavanje ruševina, spašavanje osoba i gašenje požara	zapovjednik DVD-a	pripadnici DVD-a
Odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera članovi upravljačke skupine PON CZ	djelatnici komunalnih djelatnosti pripadnici PON CZ zapovjednik DVD-a
Čuvanje zgarišta do konačnog raščišćavanja objekta	zapovjednik DVD-a	pripadnici DVD-a pripadnici PON CZ
Ukoliko dođe do izlivanja opasnih tvari i velikog zapaljenja traženje pomoći za gašenje od Vatrogasne zajednice ZŽ	zapovjednik DVD-a	Stožer CZ Općine Jasenice

- Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima velike nesreće u zahvaćenom prostoru	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje komunikacije s Policijskom upravom ZŽ i Policijskom postajom	član Stožera, predstavnik Policijske uprave	Policijska postaja

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojem je došlo do prekida prometa	Načelnik	Policajska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijela prometnice na mjestima na kojima promet nije moguć	Načelnik	Policajska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za ograničavanjem kretanja stanovništva na području na kojem promet nije moguć	Načelnik	Policajska postaja prema svom Planu

- Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacije o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera	- djelatnici u zdravstvenim ustanovama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera	- djelatnici u zdravstvenim ustanovama i zaposlenici ljekarne
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	- član Stožera
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu: - u postavljenim šatorima na otvorenim prostorima	zapovjednik DVD-a članovi upravljačke skupine PON CZ	- članovi vatrogasnog društva - djelatnici u zdravstvenim ustanovama - članovi GDCK Zadar - pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza
Zahtjev za traženje medicinske pomoći od više hijerarhijske razine, ZŽ	Načelnik	- načelnik Stožera CZ Općine Jasenice - Stožer CZ ZŽ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	član Stožera	- djelatnici u zdravstvenim ustanovama - članovi GDCK Zadar pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera	- načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
--	--------------	---------------------------------------

- Organizacija pružanja veterinarske pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za uzgoj životinja i o stoci koja se našla izvan kontrole	Stožer CZ Općine Jasenice	- povjerenici CZ - članovi MO - članovi lovačkog društva
Analiziranje stanja stočnog fonda i mjere koje je potrebno poduzeti	Stožer CZ Općine Jasenice	- članovi lovačke udruge
Utvrđivanje raspoloživih punktova za smještaj stoke	Stožer CZ Općine Jasenice	- povjerenici CZ - članovi MO
Zahtjev za traženje veterinarske pomoći od više hijerarhijske razine, ZŽ	Načelnik	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Organizacija prikupljanja stoke koja je bez kontrole	Stožer CZ Općine Jasenice	- članovi lovačke udruge - pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza, materijalno-tehnička sredstva
Organiziranje popisa stoke	Stožer CZ Općine Jasenice	- djelatnici Općine - članovi lovačke udruge
Organizacija prijevoza do klaonice	Stožer CZ Općine Jasenice	- pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza, materijalno-tehnička sredstva - članovi lovačke udruge

- Organizacija provođenja evakuacije

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija	Načelnik	Stožer CZ Općine Jasenice
Donošenje Odluke o evakuaciji	Načelnik	Stožer CZ Općine Jasenice

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja	Načelnik	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom zbog osiguranja prijevoznih sredstava	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	odgovorna osoba i djelatnici pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – osiguranje prijevoza
Uspostavljanje kontakta s MUP PP Obrovac zbog prometnog osiguranja evakuacije	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	predstavnik MUP PP Obrovac
Tiskanje uputa sa svim potrebnim informacijama. Jedna uputa za jedno domaćinstvo	članovi upravljačke skupine PON CZ	odgovorne osobe za komunalne djelatnosti
Obavještanje stanovnika o evakuaciji Uručivanje informativnih materijala sa svim potrebnim podacima	načelnik Stožera članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Organizacija info punktova za stanovništvo koje se evakuiira organiziranim prijevozom u svim naseljima	načelnik Stožera članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Organizacija info punktova za stanovništvo koje se evakuiira vlastitim prijevozom	načelnik Stožera članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Organizacija popisa stanovništva na info punktovima	Stožer CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Prihvat prijevoznih sredstava na mjestu okupljanja	povjerenici CZ	pripadnici PON CZ

- Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva – djece, osoba s invaliditetom, bolesnih, starih i nemoćnih

- Organizacija provođenja zbrinjavanja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem informacije o potrebi zbrinjavanja većeg broja ljudi	Stožer CZ Općine Jasenice	Načelnik
Pozivanje Stožera	Načelnik	Stožer CZ Općine Jasenice

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	članovi upravljačke skupine PON CZ
Traženje potrebnih podataka o broju i strukturi stanovništva s ugroženog područja	Stožer CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ članovi MO
Donošenje odluke o zbrinjavanju ugroženog stanovništva	Načelnik	načelnik Stožera
Obavješćavanje o odluci	načelnik Stožera članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Aktivacija DVD-a	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	zapovjednik DVD-a
Dovođenje u funkciju objekta za prijem ljudi (čišćenje, provjera upotrebljivosti sanitarnog čvora)	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Dovođenje u funkciju objekta za prijem ljudi u smislu organizacije prostora (informativni punkt, prostor za boravak, prostor za prehranu)	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Traženje postavljanja pokretnih sanitarnih čvorova	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Obavješćavanje stanovništva s tog područja o činjenici prijema većeg broja ljudi na njihovom području i razlozima njihovog prijema	povjerenici CZ	pripadnici PON CZ
Izrada pregleda razmještaja stanovništva po objektima i naseljima	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Dostava pregleda razmještaja po lokacijama	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Određivanje odgovorne osobe za svaki smještajni objekt	članovi upravljačke skupine PON CZ	povjerenici CZ članovi MO
Tiskanje informacija (kućni red) o pravilima ponašanja u smještajnim objektima i isticanje istih na vidnom mjestu	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	odgovorne osobe u smještajnim objektima
Organizacija prijema i razmještaja u objekte: <ol style="list-style-type: none"> 1. evidencija osoba koja ulaze u objekt 2. prijava osoba koje imaju potrebu za zdravstvenom skrbi 3. prijava školske djece zbog traženja mogućnosti za nastavkom redovne nastave 3. prijava osoba za koje rodbina ne zna što se s njima dogodilo 	članovi upravljačke skupine PON CZ	pripadnici PON CZ povjerenici CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
4. upoznavanje s „kućnim redom“ 5. evidencija osoba koje trajno napuštaju objekt		
Dostavljanje popisa osoba koje se traže GDCK Zadar	članovi upravljačke skupine PON CZ	član Stožera CZ pripadnik GDCK Zadar
Obavještanje PU ZZ o činjenici postojanja lokacija na kojima boravi veći broj ljudi zbog potrebe češćih obilazaka policijskih službenika	članovi upravljačke skupine PON CZ	predstavnik MUP PP Obrovac
Kontrola provođenja odredaba „kućnog reda“	odgovorne osobe u objektima	privremeno premješteni stanovnici

- Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju uporabljivosti mrtvačnica u naseljima	Stožer CZ Općine Jasenice	- povjerenici CZ - članovi MO
Analiziranje stanja uporabljivosti mrtvačnica u naseljima	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	Stožer CZ Općine Jasenice
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	ovlašteni mrtvozornici
Identifikacija poginulih i utvrđivanje smrti.	Stožer CZ Općine Jasenice	ovlašteni mrtvozornici, patolozi i predstavnik MUP PP Obrovac
Organizacija ukopa poginulih na lokacijama za ukop poginulih	Stožer CZ Općine Jasenice	članovi upravljačke skupine PON CZ pripadnici PON CZ svećenici tvrtke za ukop

- Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju higijensko-epidemiološke zaštite	član Stožera	komunalna poduzeća zdravstvene ustanove

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Analiziranje funkcioniranja objekata vodoopskrbne infrastrukture	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	djelatnici objekata KI – vodoopskrba
Upućivanje zahtjeva ZZJZ ZŽ za analizom ispravnosti vode za piće	Načelnik	član Stožera
Provedba analize ispravnosti vode za piće	član Stožera	ZZJZ ZŽ
Stavljanje u funkciju vodoopskrbnog sustava i zaštita voda	član Stožera	djelatnici objekata KI – vodoopskrba komunalne tvrtke
Analiza stanja DDD zaštite na ugroženom području	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	Stožer CZ komunalne tvrtke zdravstvene ustanove - ZZJZ ZŽ
Upućivanje zahtjeva ZZJZ ZŽ za provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Načelnik	Stožer za zdravstvene djelatnosti
Provedba DDD mjera zaštite stanovništva, objekata i prostora	član Stožera	ZZJZ ZŽ pravne osobe ovlaštene za provođenje mjera DDD
Pozivanje PON CZ	Načelnik	načelnik Stožera CZ
Mobilizacija PON CZ	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	telefonski sms i/ili teklići članovi upravljačke skupine PON CZ
Zahtjev za dodatno angažiranje snaga za provođenje mjera higijensko-epidemiološke zaštite od više hijerarhijske razine, ZŽ	Načelnik	načelnik Stožera CZ Stožer ZŽ

- Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o mogućnosti funkcioniranja vodoopskrbnog sustava	Stožer	povjerenici CZ objekti KI – vodoopskrba

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Analiziranje funkcioniranja objekata vodoopskrbne infrastrukture	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	Stožer CZ odgovorne osobe objekti KI – vodoopskrba
Upućivanje zahtjeva ZZJZ ZŽ za analizom ispravnosti vode za piće po sljedećim prioritetima: 1. Crpilišta 2. Izvori 3. Vodospreme 4. Kaptaze	Načelnik	Stožer ZŽ
Upućivanje zahtjeva poduzeću Vodovod d.o.o. Zadar za ponovnim stavljanjem u funkciju vodoopskrbnog sustava	Načelnik	Načelnik Stožera CZ Općine
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem uređaja za pročišćavanje vode s razine ZŽ	Načelnik	Stožer ZŽ
Prijem ekipe i uređaja za pročišćavanje i upućivanje na vodocrpilišta po sljedećim prioritetima: 1. Crpilišta 2. Izvori 3. Vodospreme 4. Kaptaze	Stožer CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ djelatnici vodoopskrbnog poduzeća
Do stavljanja u funkciju vodoopskrbne mreže, organizacija punktova u naseljima za snabdijevanje vodom	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	Pripadnici DVD-a povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Distribucija prehrambenih artikala u objekte za pripremu	zamjenik načelnika Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ
Organizacija pripreme hrane	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	djelatnici pravnih osoba – osiguranje prehrane
Distribucija hrane	Stožer CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ pripadnici PON CZ (pravne osobe u sustavu civilne zaštite – osiguranje prijevoza)

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- Organizacija središta za informiranje stanovništva

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje / Suradnja
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja: <ol style="list-style-type: none"> 1. ulicom P. Zoranića, cestama D 27 i D 54 2. ul. Ivana Rončevića, ul. Jure Božića 	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ djelatnici Općine
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	djelatnici Općine

- Organizacija prihvata pomoći (u ljudstvu i materijalnim sredstvima)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Procjenjivanje trenutne situacije u smislu mogućnosti angažiranja postojećih kapaciteta	Načelnik	Stožer CZ Općine
Očekuje se pomoć od ZŽ i RH: <ul style="list-style-type: none"> - specijalističkog tima za spašavanje iz ruševina - za snabdijevanjem lijekovima i sanitetskim materijalom - za dodatnim snabdijevanjem naftom i naftnim derivatima - za dodatnim snabdijevanjem prehrambenim artiklima - Vatrogasne zajednice ZŽ i RH za gašenje požara velikih razmjera 	Načelnik	Stožer CZ ZŽ
Organizacija prihvata: Specijalistički tim za spašavanje iz ruševina ZŽ razmješta se na lokaciji - Vatrogasni dom DVD-a Jasenice	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	odgovorne osobe objekata
Nafta i naftni derivati smještaju se u objekte: - TIFON d.o.o.	načelnik Stožera	odgovorne osobe objekata
Lijekovi i sanitetski materijal prihvaćaju se u prostorijama : - Ordinacija opće medicine Jasenice	član Stožera	djelatnici zdravstvenih ustanova
Prehrambeni artikli smještaju se u prostorije	načelnik Stožera CZ	odgovorne osobe objekata za pripremu

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
objekata za pripremu hrane	Općine Jasenice	hrane povjerenici CZ
Pripadnici vatrogasnih postrojbi s razine Županije smještaju se na lokaciji: -Vatrogasni dom DVD-a Jasenice	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	odgovorne osobe objekata

- Organizacija pružanja psihološke pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Procjenjivanje trenutne situacije u smislu količine stresa pod kojim su operativne snage civilne zaštite prilikom intervencija	načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	Stožer CZ Općine Jasenice
Educiranje i osvještavanje o potrebitosti psihosocijalne pomoći	Načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	operativne snage sustava civilne zaštite
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem timova za psihološku pomoć	Načelnik	član Stožera

- Zadaće Stožera civilne zaštite kada usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u potresu

	Zadaće
Stožer civilne zaštite Općine Jasenice	<ul style="list-style-type: none"> • pozivanje Stožera civilne zaštite • aktiviranje DVD-a • mobilizacija operativnih snaga vatrogastva • mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava • organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje u ruševinama • analiziranje funkcioniranja objekata kritične infrastrukture • upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju <ul style="list-style-type: none"> - sustava za opskrbu el. energijom - sustava za opskrbu vodom - sustava komunikacijske I informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica • komunikacija s PU ZŽ I PP Obrovac • analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite • procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija • uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja • uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom • uspostavljanje kontakta s MUP PP Obrovac zbog prometnog osiguranja evakuacije • stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje • procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći • upućivanje zahtjeva za angažiranjem timova za psihološku pomoć • traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine

Nositelji mjera su načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta te MUP.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.1.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju potresa s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Unatoč suvremenim uvjetima i uz naprednu tehnologiju predviđanje potresa koje bi omogućilo pravovremeno reagiranje i evakuiranje ugroženih građana, nije moguće. Razvijene države u seizmički aktivnim područjima pokušavaju ostvariti barem kratkoročno upozoravanje na pojavu potresa s namjerom ostvarivanja barem minimalne vremenske prednosti u slučaju katastrofalnog događaja. Posebnim sensorima moguće je zabilježiti dolazak valova, identificirati položaj žarišta i odrediti očekivanu jačinu potresa. Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koje se bave okolišem.

U slučaju potresa bitna je suradnja sa Zavodom za seizmologiju.

U provođenju mjera zaštite od potresa ujedno problem predstavlja nedostatak pouzdanih parametara:

- ne postoje sistematizirane baze podataka o tipologiji gradnje,
- veliki broj nezakonito izvedenih građevina (bez valjane dokumentacije) koje uključuju i nepovoljne intervencije (npr. rušenje nosivih zidova za izloge) u nosivu konstrukciju odnosno promjenu bitnih zahtjeva za građevinu
- nesigurnost u procjeni ranjivosti pojedinih građevina zbog razlike u znanju o starim građevinama u odnosu na građevine projektirane sukladno suvremenim propisima,
- ne postoje podaci o izvedbi građevina, korištenim materijalima, mogućim pogreškama u općini, naknadnim sanacijama
- ne postoje podaci o djelovanju potresa na građevine (kvartove) kroz povijest i eventualnim posljedicama
- građevine su obično projektirane na vijek trajanja od 50 godina što je premašeno (degradacija materijala) kod većeg dijela postojećeg stambenog fonda

Posebno važan element, neposredno nakon potresa, je neprekinuto funkcioniranje odgovornih institucija (prihvatni centri, kapaciteti bolnica, opskrba hrane i vode itd.).

Neposredno nakon potresa, važno je neprekinuto funkcioniranje administracije da se spriječi ulijevanje nesigurnosti, straha, narušavanja javnog reda i mira posebice ako dođe do izražaja nespremnost odgovornih institucija za ponašanje poslije potresa (prihvatni centri, kapaciteti bolnica, opskrbi hrane i vode itd.). Također, posebno su važni sustavi javnog informiranja koji ne smiju biti prekinuti.

6.2. Poplava

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati ljudske gubitke, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

Negativni utjecaji poplava na kritičnu infrastrukturu se mogu promatrati kroz niz aspekata kao na primjer:

- velika brzina kretanja poplavnog vala (bujice, pucanje nasipa i sl),
- dugotrajna pokrivenost većih područja vodom koja može biti i zagađena uslijed nekog incidenta
- indirektna šteta na područjima koja nisu poplavljena uslijed prekida/poremećaja u prometu, telekomunikacijama, snabdijevanju električnom energijom, opskrbom vode i sl.

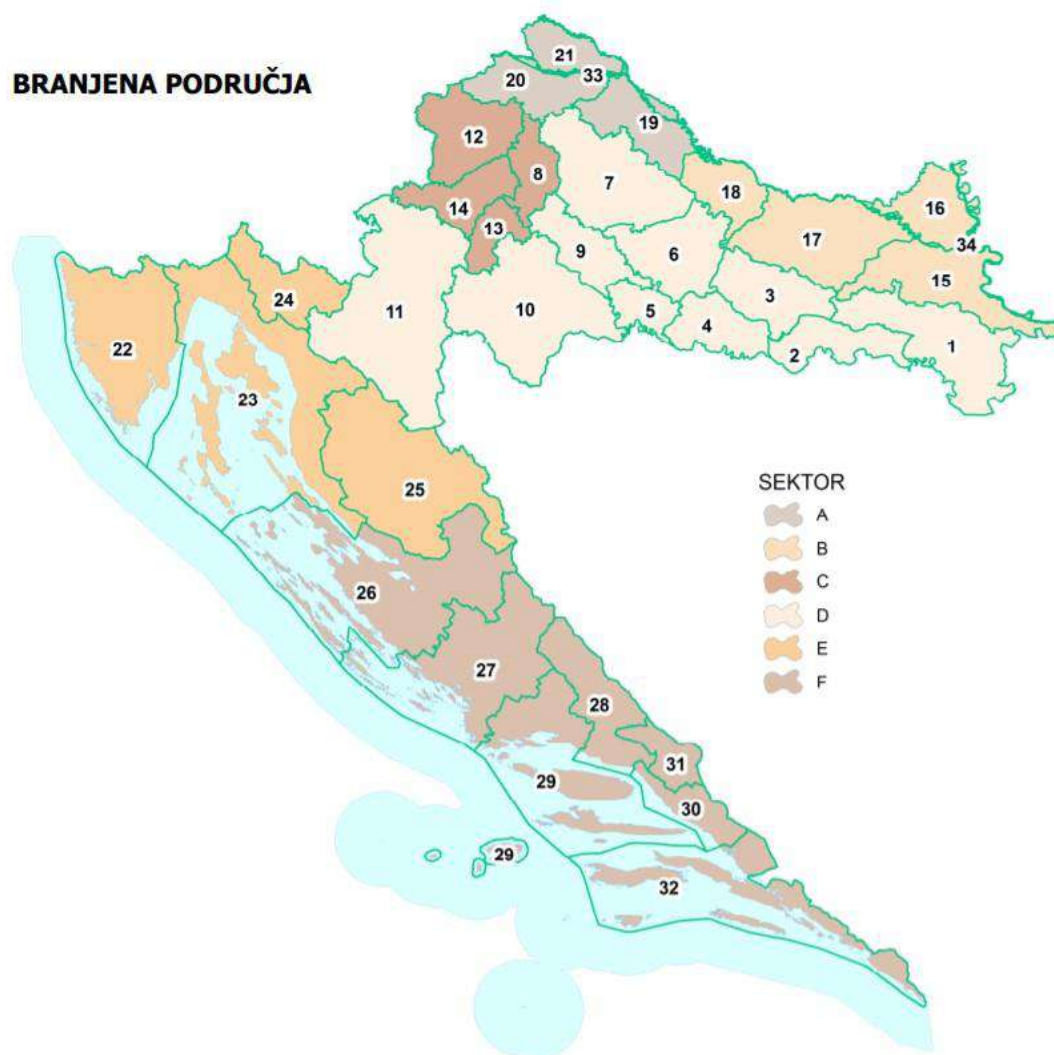
Radi toga može se smatrati da poplave imaju negativan utjecaj na sve navedene grupe kritične infrastrukture.

Na području Općine Jasenice najznačajniji vodni resurs čini rijeka Zrmanja i potok Modrić. Rijeka Zrmanja je djelomično regulirani vodotok na kojem se vrše regulacije po dionicama ovisno o potrebama, stanju ugroženosti obala i zaobalja.

Prema Glavnom provedbenom planu od poplava (Hrvatske vode, ožujak 2018. godine) područje Općine Jasenice spada u SEKTOR F – Južni Jadran:

- Branjeno područje 26: područja malog sliva Zrmanja – zadarsko primorje

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Slika 1. Kartografski prikaz sektora i granica branjenih područja RH

Izvor: Glavni provedbeni plan obrane od poplava, Hrvatske vode, ožujak 2018. godine

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

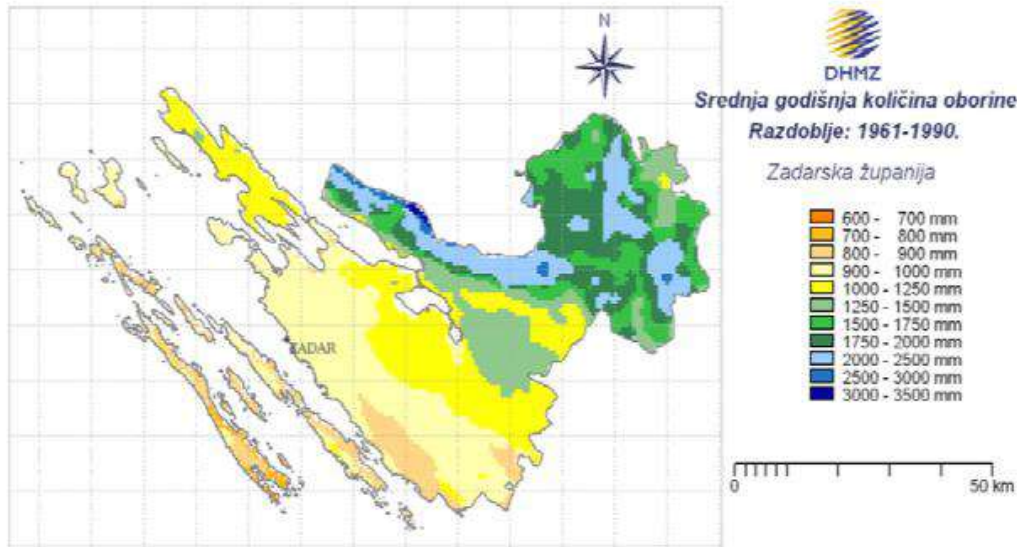
Tablica 5. Pregled teritorijalnih jedinica za izravnu provedbu mjera obrane od poplava (branjenih područja, dionica) po sektorima i pripadajućih zaštitnih vodnih građevina na kojima se provode mjere obrane od poplava, odnosno mjere obrane od leda na vodotocima i vodostaji pri kojima na pojedinoj dionici počinje pripremno stanje, redovna odnosno izvanredna obrana od poplava i izvanredno stanje na vodama I. reda

SEKTOR F - južni Jadran					
Dionica obrane broj	VODOTOK obala naziv dionice stacionaža dužina ukupna dužina	Objekti na kojima se provode mjere obrane od poplava		Područje ugroženo poplavom županija, općine naselja i objekti	Mjerodavni vodomjeri i kriteriji za proglašenje mjera obrane od poplava
		NASIPI naziv nasipa naziv dionice stacionaža po vodotoku stacionaža po nasipu ukupna dužina nasipa	objekti na dionici		V-vodomjer, rkm, (aps.kota „0“) P-pripremno stanje R-redovna obrana I-izvanredna obrana IS-izvanredno stanje M-najviši zabilježeni vodostaj
BRANJENO PODRUČJE 26 MALI SLIV ZRMANJA – ZADARSKO PRIMORJE					
F.26.1.	r. Zrmanja, l.o. i d.o.; ušće u more – brana Razovac; 0+000 - 17+700; (17,70 km)	Lijeva obaloutvrda Obrovac; km 0+000-1+275; (1,28 km) Desna obaloutvrda Obrovac; km 0+000-0+975; (0,98 km) Ukupne dužine 2,25 km	Brana i ustava Razovac	Zadarska; Jasenice, Obrovac, Obrovac	Prema Pravilniku o radu RHE Velebit

Izvor: Glavni provedbeni plan obrane od poplava, Hrvatske vode, ožujak 2018. godine

Poplave koje se događaju uslijed obilnih kiša moguće su samo u slučaju ekstremnog priljeva voda i nemogućnosti njihovog otjecanja ili procjeđivanjem u podzemlje i to u manjem obimu.

Prema sljedećoj karti izohijeta Zadarske županije, u promatranom periodu 1961.–1990.g. vidljivo je kako se količina oborina povećava od obale prema brdovitoj unutrašnjosti, pa tako na dijelovima južnog Velebita od 700-1250 m može se očekivati od 2000-2500 mm oborine godišnje.

Slika 2. Karta raspodjele oborina u Zadarskoj županiji u razdoblju od 1961. -1990.

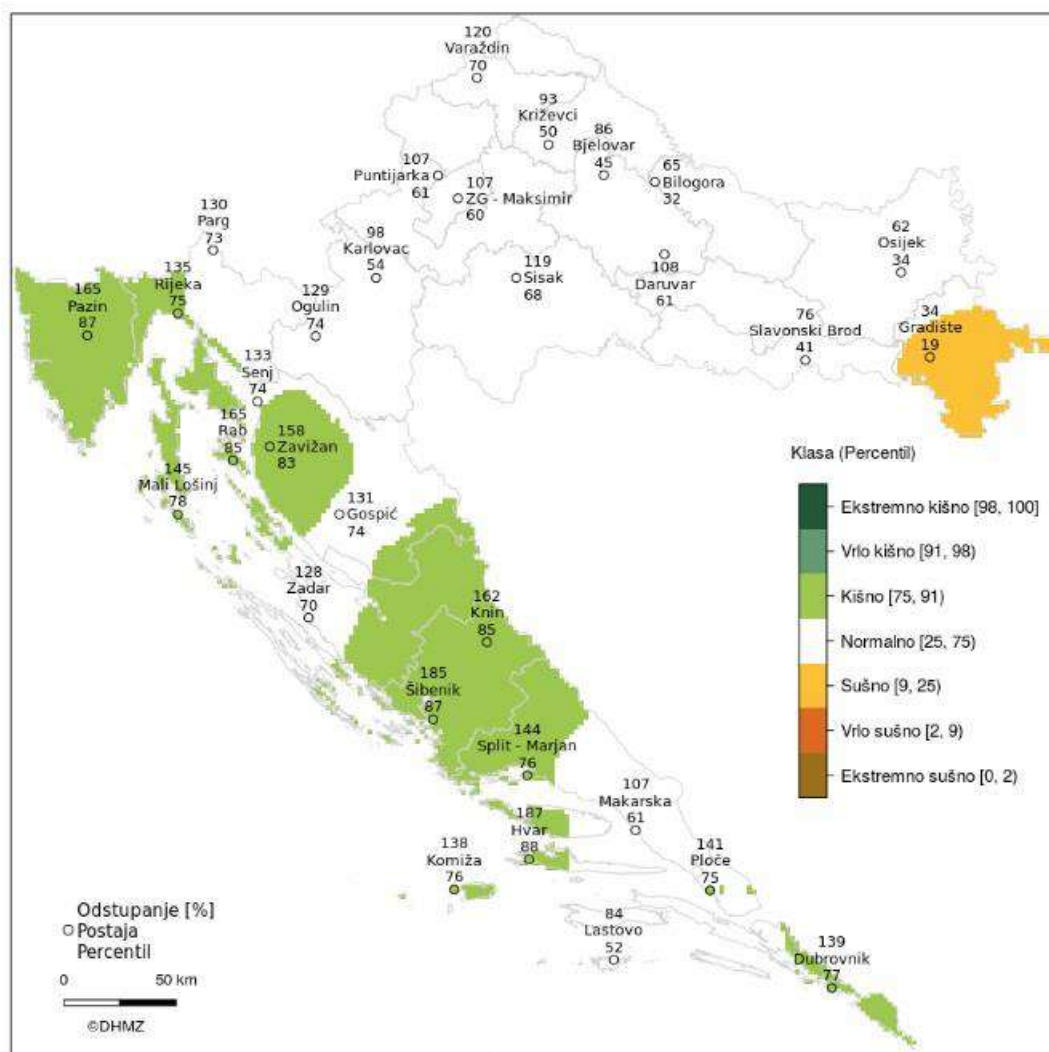
Na području Zadarske županije kao i Općine Jasenice, najviše oborina može se očekivati u hladnom dijelu godine. Naravno, treba voditi računa i o vremenskim ekstremima kada uslijed atmosferskih poremećaja može doći do značajnog porasta oborina u toplom dijelu godine, koje mogu biti uzrokom poplava.

Kratkotrajne i vrlo intenzivne oborine pojavljuju se gotovo isključivo prilikom jakih lokalnih nevremena i stoga su lokalne prirode, dok su dugotrajne i intenzivne oborine posljedica atmosferskih procesa većih razmjera- jakih razvijenih ciklona i stoga zahvaćaju široka područja, pa su i njihove posljedice teže.

Smatra se da pljusak ima narav prirodne nepogode kad u vremenu kraćem od 15 minuta padne više od 15 mm kiše, dok je za jaku kišu ta mjera više od 15 mm u razdoblju kraćem od 3 sata.

Oborinske prilike u Hrvatskoj u rujnu 2020. godine izražene percentilima bile su normalne na većem dijelu teritorija. Detaljnije su opisane sljedećim kategorijama: sušno (jugoistok Slavonije), normalno (gotovo čitava istočna Hrvatska, središnja Hrvatska, veći dio gorske Hrvatske, dijelovi srednje i južne Dalmacije) i kišno (sjeverno hrvatsko primorje, dio gorske Hrvatske s područjem sjevernog Velebita i Like, sjeverna Dalmacija sa zaleđem osim okolice Zadra, dijelovi Brača i Hvara, Vis, okolica Ploča, okolica Dubrovnika). Prema prikazu oborinskih prilika zaključuje se da je područje Općine Jasenice bilo kišno.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Slika 3. Odstupanje količine oborine za rujan 2020. godine (percentili u odnosu na normalu 1981. – 2010. godine)

Tablica 6. Mjesečne i godišnje količine oborina na meteorološkoj postaji Novigrad Dalmacija u razdoblju od 2009. – 2018. godine

NOVIGRAD_DALMACIJA	MJESECNE I GODISNJE KOLICINE OBORINE (I)												
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	suma
2009	309.8	118.5	57.0	*****	31.1	62.0	2.8	10.9	48.4	90.1	141.9	127.8	*****
2010	152.2	94.1	46.6	34.3	131.1	58.2	96.2	11.5	71.7	*****	259.1	114.2	*****
2011	20.7	7.9	23.0	7.5	38.9	44.5	43.0	34.6	4.2	60.1	18.6	74.3	377.3
2012	20.4	2.5	.	134.9	51.6	38.8	24.6	.	95.8	108.0	140.4	143.9	760.9
2013	173.4	94.8	147.4	108.5	160.7	39.0	0.4	22.1	117.5	85.0	163.9	21.5	1134.2
2014	*****	141.1	75.7	68.6	56.9	32.1	99.5	44.2	202.4	11.8	94.0	60.0	*****
2015	70.3	98.6	36.2	21.0	56.1	21.7	6.3	35.3	46.2	131.9	39.0	.	562.6
2016	116.3	*****	82.4	42.0	125.5	59.8	5.5	29.5	103.8	127.1	136.0	.	*****
2017	*****	74.3	55.4	*****	52.7	7.0	12.0	.	247.6	34.1	*****	101.2	*****
2018	*****	107.0	*****	41.6	*****	43.0	20.4	49.5	42.6	83.2	143.8	163.6	*****
zbroy	863.1*	738.8*	523.7*	458.4*	704.6*	406.1	310.7	237.6	980.2	731.3*	1136.7*	806.5	7897.7*
sred	123.3	82.1	58.2	57.3	78.3	40.6	31.1	23.8	98.0	81.3	126.3	80.7	708.8
std	94.2	44.6	39.6	41.2	44.6	16.5	35.5	16.8	71.7	38.0	66.8	56.2	280.6
cv	0.76	0.54	0.68	0.72	0.57	0.41	1.14	0.71	0.73	0.47	0.53	0.70	0.40
maks	309.8	141.1	147.4	134.9	160.7	62.0	99.5	49.5	247.6	131.9	259.1	163.6	1134.2
god	2009	2014	2013	2012	2013	2009	2014	2018	2017	2015	2010	2018	2013
min	20.4	2.5	0.0	7.5	31.1	7.0	0.4	0.0	4.2	11.8	18.6	0.0	377.3
god	2012	2012	2012	2011	2009	2017	2013	2012!	2011	2014	2011	2015!	2011
ampl	289.4	138.6	147.4	127.4	129.6	55.0	99.1	49.5	243.4	120.1	240.5	163.6	756.9

Posljedice poplava:

- Može doći do štete na usjevima (kod predugog zadržavanja vode na površini tla)
- Može doći do onečišćenja vode za piće iz bunara i vodoopskrbnog sustava.

6.2.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju poplava

Radi očuvanja i održavanja zaštitnih vodnih građevina te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima ne preporuča se:

- na zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, puštati i napasati stoku, prelaziti i voziti motornim vozilima osim na mjestima na kojima je to izričito dopušteno, te obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina
- u uređenom i neuređenom inundacijskom pojasu orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje
- u vodotoke odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava
- betoniranje i popločenja dna korita
- graditi stambene i druge objekte u zoni propagacije vodnog vala.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode, bunare i cisterne. Iste je potrebno održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati na drugi način. U područjima gdje je prisutna vjerojatnost od plavljenja bujičnih voda (prostor uz vodotoke), a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja, preporuča se gradnja objekata od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće procijenjene visine vode.

Nositelj obrane od poplava je Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo koje usklađuje politiku obrane od poplava, a mjere obrane od poplava na vodama provode Hrvatske vode.

Mjere civilne zaštite u slučaju poplave uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti te prikupljanje informacija o posljedicama poplave
- Organizaciju pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)

Nositelj	Obveza
Pravne osobe vlasnici objekata kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none">- uključivanje svih raspoloživih ljudskih i materijalnih sredstava u obrani od poplave- saniranje područja, odvoz pijeska i drugog materijala- čišćenje i odvoz mulja te zemlje koju je voda nanijela

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Nositelj	Obveza
Vodovodno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija obrane od poplave - koordinacija svih raspoloživih kapaciteta u obrani od poplave - osiguranje materijalnih sredstava za obranu od poplave (zaštitne barijere, vreće, pijesak)
HGSS	<ul style="list-style-type: none"> - spašavanje na vodama - pružanje medicinske pomoći - sudjelovanje u eventualnoj evakuaciji spašavanja ljudi
Gradsko društvo Crvenog križa	<ul style="list-style-type: none"> - sušenje i dezinfekcija prostora - pomoć pri dostavi vode i hrane ugroženim domaćinstvima - pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje - psihološka pomoć
Zdravstvene ustanove	<ul style="list-style-type: none"> - pružanje medicinske pomoći osobama s lakšim tjelesnim ozljedama - pružanje medicinske pomoći angažiranim operativnim snagama - sudjelovanje u mjerama suzbijanja zaraznih bolesti - zbrinjavanje težih bolesnika iz ugroženih područja - prijevoz bolesnika koje nije moguće adekvatno zbrinuti kapacitetima bolnice
Veterinarska ambulanta	<ul style="list-style-type: none"> - uklanjanje uginulih životinja - zbrinjavanje (evakuacija) stoke iz ugroženih područja - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – komunalna poduzeća	<ul style="list-style-type: none"> - čišćenje javnih površina - asanacija terena
PON CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri sklanjanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva, materijalno-tehničkih dobara te stoke (pomoć gradskom društvu crvenog križa te drugim službama) - sudjelovanje u sanaciji terena nakon što se voda povuče
Policijska postaja	<ul style="list-style-type: none"> - reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

- Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima velike nesreće u zahvaćenom prostoru	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Uspostavljanje komunikacije s Policijskom upravom ZŽ i Policijskom postajom	član Stožera, predstavnik Policijske uprave	Policijska postaja
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojem je došlo do prekida prometa	Načelnik	Policijska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijela prometnice na mjestima na kojima promet nije moguć	Načelnik	Policijska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za ograničavanjem kretanja stanovništva na području na kojem promet nije moguć	Načelnik	Policijska postaja prema svom Planu

Nositelji mjera su načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta te MUP.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.2.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju poplava s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2018), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja. Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelje obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda su prikupljanje i dostava podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava, upute za izradu izvještaja o provedenim mjerama obrane od poplava, kartografski prikaz granica branjenih područja.

Zahtjevi civilne zaštite u slučaju poplava obuhvaćaju:

- pokrivenost ugroženog područja uređajima za uzbunjivanje građana
- mjere i putove evakuacije sa ugroženog područja
- zaštitne građevine (nasipi, retencije, odteretni kanali, propusti i sl.)
- analizom kriterija nadvišenja izraziti potrebe rekonstrukcije vodnih građevina.

6.3. Olujno ili orkansko nevrijeme i jak vjetar

Klimatske promjene se prema brojnim istraživanjima znanstvenika već događaju, a nekakve procjene ukazuju na to da će čak i one najmanje klimatske promjene imati velikog utjecaja na prirodni, društveni i ekonomski sustav na svim razinama (od lokalne preko regionalne sve do globalne razine). Klimatske promjene jedan su od najvećih izazova s kojim se danas suočava svijet. Globalno izvješće UNDP-a o društvenom razvoju za 2007./2008. godinu pokazalo je da se klima neupitno mijenja i da je potrebno poduzeti značajne korake kako bi se smanjile posljedice i opseg promjena. Očekuje se da će klimatske promjene, uzrokovane povišenim razinama stakleničkih plinova u atmosferi, dovesti do niza problema koji će imati utjecaj na razvoj društva.

Olujni i orkanski vjetrovi manifestiraju se jakim oborinama (često u obliku pljuskova), olujnim ili orkanskim vjetrom, jakim električnim izbijanjima, a nerijetko i tučom. Karakteristično je za nevrijeme njegova prostorna i vremenska ograničenost i veliki intenzitet. U načelu zahvaća mala područja i kratko traje, uglavnom se pojavljuje u toploj polovici godine, osobito svibanj - srpanj. Učinci nevremena su raznovrsni, ovisno o tome u kojim se vremenskim pojavama ono manifestira i to kao: olujni i orkanski vjetar, pljusak, tuča, atmosferskim električnim izbijanjima i sl.

Prema definiciji olujni vjetar je onaj koji, prema Beafortovoj ljestvici za ocjenu jačine vjetra ima 8 stupnjeva – bofora (na ljestvici od 1 do 12). On njiše cijela veća stabla, lomi velike grane, sprječava svako hodanje protiv vjetra. Takvom vjetru odgovaraju brzine od 17,2 do 20,7 m/s, odnosno 62 do 74 km/h. Pod orkanom smatra se onaj koji prema Beafortovoj ljestvici ima oznaku 12, najveću moguću na Zemljinoj površini. Prema opisu učinka: ima uništavajuće djelovanje i pustoši cijeli kraj. Takvom vjetru odgovara brzina vjetra od 32,7 do 36,9 m/s odnosno od 118 do 133 km/h. Odgovarajuće brzine vjetra odnose se na izmjerene na 10 metara iznad tla.

Olujni i orkanski vjetar opaža se u slijedećim vremenskim situacijama:

- za vrijeme lokalnog nevremena, povezanog s kumulonimbusima;
- prilikom vrlo izraženih prodora hladnog zraka, najčešće sa sjeverozapada, kad zahvaća šire područje;
- prilikom puhanja određenih lokalnih vjetrova, kao što su bura i jugo.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Tablica 7. Broj dana s jakim i olujnim vjetrom na na meteorološkoj postaji Novigrad Dalmacija u razdoblju od 2009. – 2018. godine

NOVIGRAD DALMACIJA	BR. DANA S JAKIM VJETROM												
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	zbroj
2009
2010
2011	.	.	2	.	3	1	6
2012	1	1	.	.	1	.	.	.	1	.	.	1	5
2013	.	1	2	.	3
2014	1	.	.	.	2	.	.	.	1	.	.	6	10
sr	0.3	0.3	0.3	.	1.0	.	.	.	0.3	.	0.3	1.3	4.0
max	1	1	2	.	3	.	.	.	1	.	2	6	10
min

NOVIGRAD DALMACIJA	BR. DANA S OLUJNIM VJETROM												
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	zbroj
2009
2010
2011
2012
2013	1	.	1
2014	1	1
sr	0.2	0.2	0.3
max	1	1	1
min

S obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluje na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte. U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači. Ujedno uzrokuje velike materijalne štete na objektima (nosi krovove), nasadima i ostalim materijalnim sredstvima. Uslijed olujnog ili orkanskog nevremena može doći do štete na staklenicima, krovištima, drvenim stupovima javne rasvjete, gubitka električne energije zbog kvara na dalekovodu, kidanja telekomunikacijskih vodova, lomljenja grana i čupanja stabala te pojave posolice, po cestama može biti odlomljenih grana, prometnih znakova, kontejnera za smeće što znatno otežava promet. Na cestama može doći do prekida prometa uslijed, primjerice, pada stabla na dio prometnice. Olujno ili orkansko nevrijeme može prouzročiti materijalne štete na brojnim objektima i vozilima. Olujno ili orkansko nevrijeme za sobom često nosi jaku kišu i nerijetko pojavu tuče što još više otežava svakodnevno funkcioniranje života stanovništva, kao i dodatne materijalne štete.

Naročito veliki utjecaj olujni i orkanski vjetrovi imaju na odvijanje pomorskog prometa kada uslijed djelovanja vjetra može doći do nesreća na moru što za posljedicu ima materijalnu štetu ali i gubitke ljudskih života.

Na području Općine Jasenice, nevrijeme je najčešće povezano s jakim razvojem jednog ili više kumulonimbusa, uzrokovanih jakom nestabilnošću atmosfere ili brzim prodorima hladnog zraka. Toplinsko nevrijeme se gotovo isključivo javlja u toplom

dijelu godine, najčešće u poslijepodnevnim satima, a znatno rjeđe noću i ujutro. Frontalno nevrijeme najčešće je povezano s hladnim frontama, na kojima postoje osobito povoljni uvjeti za naglo, brzo i jako dizanje toplog zraka. Učinci nevremena su raznovrsni, ovisno o tome u kojim se vremenskim pojavama ono manifestira i to kao: olujni i orkanski vjetar, pljusak, tuča te atmosferska električna izbijanja.

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru te na prometnicama tj. na mjestima gdje vjetar ima jače olujne udare trebaju postavljati posebni zaštitni sistemi, tzv. vjetrobrani i posebni znakovi upozorenja. Također, planske mjere zaštite od olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra uključuju projektiranje konstrukcija, osobito krovnih konstrukcija i pokrova prema važećim propisima s otpornošću na utjecaje vjetra, te sadnju visokog zelenila u sklopu građevnih čestica na minimalno propisanim površinama.

6.3.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra

Mjere civilne zaštite u slučaju olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra uključuju:

- Organizaciju obavješćavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)
- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra
- Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od olujnog ili orkanskog nevremena ili jakog vjetra s utvrđenim zadaćama
- Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Nositelji mjera (načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta, MUP) u slučaju nastajanja potresa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Jasenice.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.3.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra s nadležnim tijelima i raznim institucijama

DHMZ može prognozirati pojavu olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetra s vrlo velikom vjerojatnošću. Pojavnost jake oluje (10 stupanj Baufortove ljestvice) i

posljedice koje bi ona izazvala zahtijevaju angažman većeg broja ljudi, budući da je on takve snage da pomiče predmete i baca crijep sa krovova, obara drveće i čupa ga s korijenjem te čini znatne štete na građevinskim objektima.

6.4. Suša

Suša je prirodna pojava, prirodna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. Meteorološka suša ili dulje razdoblje bez oborine može uzrokovati ozbiljne štete u poljodjelstvu, vodoprivredi te u drugim gospodarskim djelatnostima. Suše predstavljaju veliki problem za poljoprivrednu proizvodnju, a naročito su izražene u periodu vegetacije biljaka ili u fazi formiranja i narastanja plodova. Nedostatak oborina u duljem vremenskom razdoblju može, s određenim faznim pomakom, uzrokovati i hidrološku sušu koja se očituje smanjenjem površinskih i dubinskih zaliha vode.

Nasuprot drugih prirodnih nepogoda suša se pojavljuje polagano, traje dugo i zahvaća velika područja. Suša i visoke temperature uzrokuju značajne poremećaje u opskrbi hrane te na taj način u velikoj mjeri utječu na prinos najvažnijih poljoprivrednih kultura, a time i poljoprivredni proizvođači ostvaruju sve manje prilike i postaju ekonomski ugroženi. Stoga se javlja potreba za brzim prilagođavanjem. Kao posljedica sušne godine, mnogi proizvođači ulažu znatno manja sredstva u slijedećoj vegetacijskoj godini, a rezultat su niži prinosi i nestabilno tržište cijena poljoprivrednih proizvoda. Kako je poljoprivredna proizvodnja komplementarna djelatnost, indirektno se štete od suše prenose i na druge gospodarske grane koje su vezane uz poljoprivredne proizvode, a prije svega prehrambena industrija. Kao mjere za ublažavanje posljedica potrebno je mjerama i instrumentima agrarne politike poticati proizvođače na ulaganje u sustav navodnjavanja (za što danas stoje na raspolaganju i sredstva fondova EU) i osiguranje usjeva od suše kao i od drugih prirodnih nepogoda. Poljoprivredna proizvodnja je proizvodnja koja najviše ovisi o klimatskim uvjetima te zbog toga treba raditi na sustavima navodnjavanja poljoprivrednih površina. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje.

Od posljedica duže suše, pogotovo povezane s povišenim temperaturama i sušnim tlom, može se očekivati stradavanje dijela stanovnika, naročito starije dobi (dehidracija). Nedostatak čiste vode za piće i potrebe osobne higijene može dovesti do širenja širokog spektra po život opasnih bolesti. Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

U 21. stoljeću uočava se porast najtoplijih proljeća i ljeta. U zadnjem razdoblju od nekoliko desetljeća, a posebno od sredine zadnjeg desetljeća proljeća i ljeta prošlog stoljeća, posebno proljeća su sve toplija i sve sušnija.

Za prikaz godišnjeg hoda broja dana bez oborine na području Zadarske županije analizirani su podaci s glavne meteorološke postaje Zadar. U tablici su prikazani srednji mjesečni i godišnji broj dana bez oborine s pripadnim standardnim devijacijama, te maksimalni i minimalni mjesečni i godišnji broj dana bez oborine u razdoblju 1981. – 2000. godine.

Tablica 8. Dani bez oborina

Mjeseci	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	God
Broj dana bez oborine													
sred	22.6	20.5	22.9	20.2	21.7	21.7	25.9	26.2	21.1	21.4	18.7	20.8	263.4
std	4.4	3.8	3.3	2.8	3.3	2.8	2.8	2.2	4.6	4.2	4.7	4.2	10.5
min	16	10	13	14	13	18	22	21	10	13	11	11	238
max	29	26	27	25	26	30	30	31	29	30	26	28	286

Izvor podataka: Državni hidrometeorološki zavod RH

Najveći rizik za pojavu suše obzirom na učestalost bezoborinskih dana je u ljetnim mjesecima srpnju i kolovozu. Na području Općine 2013. godine proglašena je prirodna nepogoda uzrokovana sušom.

S obzirom na klimatske promjene koje su nastupile posljednjih godina, a koje karakteriziraju dugi ljetni sušni periodi, kao i zbog promjene vodnog režima, u budućnosti se mogu očekivati još veće i češće suše s velikom materijalnom štetom.

Vodoopskrba svih naselja ove Općine rješava se preko regionalnog vodoopskrbnog sustava "Regionalni vodovod sjeverne Dalmacije". Za potpuno rješenje vodoopskrbe na području Općine, sukladno Prostornom planu Općine Jasenice, treba izgraditi sljedeće vodoopskrbne građevine:

- vodospremnik "Jasenice",
- vodospremnik "Stupica",
- crpnu postaju "Jasenice",
- više manjih vodospremnika i pripadajuće crpne postaje,
- dovodne i povratne cjevovode,
- vodovodnu mrežu u svim naseljima.

6.4.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju suše

Mjere civilne zaštite u slučaju suše uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti te prikupljanje informacija o lokacijama pogođenim sušom

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ Općine Jasenice	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ Općine Jasenice
Prikupljanje informacija o lokacijama pogođenih sušom	Načelnik Stožera	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnik kritične infrastrukture povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	zapovjednik DVD-a Jasenice
Utvrđivanje minimalne dnevne količine vode po stanovniku	član Stožera	povjerenici CZ djelatnici Općine
Utvrđivanje punktova na koje će se vršiti dovoz vode za piće i na taj način osigurati snabdijevanje stanovništva vodom za piće i tehnološkom vodom	Načelnik Stožera	povjerenici CZ pripadnici vatrogasnih snaga
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja: 1. ulicom P. Zoranića, cestama D 27 i D 54 2. ul. Ivana Rončevića, ul. Jure Božića	Načelnik Stožera	povjerenici CZ djelatnici Općine
Izrada popisa (vlasnik i broj grla) stočnog fonda koristeći evidenciju nadležne veterinarske prakse	član Stožera	djelatnici u veterinarskoj praksi povjerenici CZ
Utvrđivanje minimalne dnevne količine vode po grlu	član Stožera	djelatnici u veterinarskoj praksi
Dovoz vode vlasnicima većeg broja grla	Načelnik Stožera	pripadnici vatrogasnih snaga davatelji MTS
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom: 1. zdravstveni objekti 2. zgrada općinske uprave 3. škole 4. vrtići 5. pekare 6. objekti za pripremu hrane 7. vatrogasni dom 8. društveni domovi 9. ostali korisnici	Načelnik Stožera	član Stožera CZ Općine Jasenice
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	Načelnik Stožera

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera civilne zaštite	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	Načelnik Stožera, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	Načelnik Stožera
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, Načelnik Stožera
Mobilizacija pripadnika PON	Načelnik Stožera	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana ZZ i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN br. 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica suše

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava suše i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području (prohodnost prometnica, stanje kritične infrastrukture, stanje društvenih objekata, stanje stambenih objekata)	Načelnik Stožera	član Stožera CZ, povjerenici CZ i članovi vijeća MO
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik	Načelnik Stožera CZ vlasnici objekata kritične infrastrukture
- čišćenje površina oko zdravstvenih ambulanti - čišćenje površina oko školskih objekata (slobodni djelatnici škole) - čišćenje površina oko društvenih domova - čišćenje zelenih površina (djelatnici komunalnog poduzeća) - čišćenje površina oko trgovina i pošta (slobodni djelatnici trgovine i pošte) - čišćenje javnih površina ispred kuća (vlasnici i korisnici objekata na kućnom broju)	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od suše

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine	- prikupljanje informacija o zahvaćenom području
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - organizacija dobave pitke vode - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture
Vodovodno poduzeće	- briga o osiguranju vode za piće
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	- pomoć pri distribuciji vode ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	- potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su Načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te MUP.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.4.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju suše s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Prateći i analizirajući brojne meteorološke, hidrološke i hidrogeološke parametre sušu je ipak moguće predvidjeti. Prema podacima Državnog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda u razdoblju u Hrvatskoj suša uzrokuje najveće ekonomske gubitke od svih prirodnih nepogoda (44%). Osobito je ugrožen poljoprivredni sektor u kojemu se smanjenje uroda uzrokovano sušom, ovisno o intenzitetu i duljini trajanja, kreće od 20% do 90% te se kao jedna od mjera predlaže osiguranje usjeva od suše.

Navodnjavanje poljoprivrednih površina na kojima su zasijane poljoprivredne kulture ključna je stvar za poljoprivrednu proizvodnju u vrijeme opaženih klimatskih promjena. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje. Kao mjere za ublažavanje posljedica potrebno je mjerama i instrumentima agrarne politike poticati proizvođače na ulaganje u sustav navodnjavanja za što danas stoje na raspolaganju i sredstva fondova EU.

Jedna od mjera je i uzgoj poljoprivrednih kultura, odnosno, sorti otpornijih na sušna razdoblja.

Tijekom obrade tla, cilj je povećanje njegove sposobnosti da akumulira što veću količinu oborina te da je zadrži u tlu i spriječi isparavanje kako bi u zadanom trenutku bila biljkama na raspolaganju. Na zadržavanje vlage u tlu utječu struktura tla, organska tvar u tlu i biljni ostaci na tlu koji pospješuju upijanje oborina, a ujedno štite tlo od erozije i utječu na mikrobiološku aktivnost tla. Dubokim oranjem dolazi do akumuliranja zimske vlage u tlu. Prilikom obrade tla zahtijeva se primjereno korištenje mehanizacije na način da se mehanizacija ne koristi na poljoprivrednim površinama ako je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom (osim prilikom berbe/žetve uroda). U jesen uzorana zimska brazda pospješuje upijanje zimskih oborina, kiše i snijega. Na proljeće je zimsku brazdu potrebno zatvoriti, primjerice drljanjem, pri čemu se stvara površinski izolacijski sloj tla, koji čuva vlagu u dubljim slojevima. Nakon žetve žitarice, najpoželjnije je odmah obaviti plitko oranje kako bi se zaustavio kapilarni uspon vode, spriječilo isparavanje i sačuvala voda u tlu. Osim same obrade tla, veoma je bitna i gnojidba tla. U periodu suše, način

gnojidbe treba prilagoditi vremenskom periodu trajanja sušnih uvjeta. Ako biljke pokazuju teže posljedice suše, uvenuće/žućenje listova, gnojidba im ne može pomoći. Tijekom visokih temperatura i nedostatka vlage, treba izbjegavati gnojidbu dušičnim gnojivima (KAN, UREA), prije svega na travnjacima jer u nedostatku vlage gnojiva ne mogu djelovati kako treba.

Pravilnikom o provedbi Mjere M04 "Ulaganja u fizičku imovinu" Podmjere 4.1. "Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva" iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020. ("Narodne novine", broj 37/17, 09/18) navedeno je ulaganje u građenje novih sustava navodnjavanja kojim bi se znatnije smanjile štete od suše.

6.5. Uspor

Uspori ("storm surge"), u narodu znani kao plimni val, predstavljaju promjene razine mora pod utjecajem meteoroloških parametara, poglavito tlaka zraka i vjetra, na granici atmosfera-more. Prisilne oscilacije razine mora se odvijaju bez značajnijeg poremećaja hidrostatske ravnoteže u moru. Njihovo ponašanje je neperiodičko te je uzrokovano uglavnom jakim i dugotrajnim puhanjem vjetrova i neobično visokim ili niskim tlakom zraka. Ove promjene na otvorenom moru ne uzrokuju veća kolebanja razine mora, najviše do 1 metar, dok u obalnim područjima zbog topografskih efekata mogu dosegnuti i više metara te uzrokovati poplavljivanja, štetu i uništavanje obalne infrastrukture. U Jadranu vjetrovi koji pušu iz jugoistoka (jugo) povisuju razinu mora. Posljedica pozitivnih uspora je poplavljivanje obalnih područja.

Osim pozitivnih uspora koji uzrokuju poplavljivanje obalnih područja, u Jadranu se javljaju i negativni uspori kod puhanja dugotrajne olujne bure koja potiskuje vodene mase prema talijanskoj obali Jadrana. Pri tome, zbog njezine nehomogene prostorne razdiobe, sniženje razine mora uz istočnu obalu Jadrana nije uniformno. Utjecaj tlaka zraka u odnosu na vjetar je ovdje značajan, te u ekstremnim situacijama može sniziti razinu mora i preko 30 cm. Iako je ova pojava znatno manje opasna od visoke vode, ipak može izazvati štete na plovilima na privezištima u lukama gdje su manje dubine.

Posljedice koje uspori u vidu poplavljivanja mogu izazvati su slijedeće:

- štete prouzročene poplavljivanjem podruma objekata uz obalu
- štete na brodicama
- onečišćenje obale

Za područje Općine Jasenice porast razine mora uzrokovan jugom iznosi od 8 – 12 cm. Podizanje razine mora uzrokovano pojavom plimnog vala na području Općine Jasenice može ugroziti dijelove naselja neposredno uz morsku obalu (200-tinjak stambenih objekata te plavljenja državne ceste D8).

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Slika 4. Područje ugroženosti od plimnog vala

Posljedica uspora bilo bi oštećenje plovni objekata, od kojih bi neki pretrpjeli teža oštećenja i koji će biti potopljeni. More bi ušlo u stambene objekte duž čitave obalne linije u kojima će biti oštećeni uređaji i namještaj, a nakon povlačenja bilo bi nužno njihovo ispumpavanje i čišćenje. Također bi biti oštećeni automobili parkirani u neposrednoj blizini morske obale.

Na području Općine Jasenice nije zabilježeno dugotrajno plavljenje uslijed podizanja razine mora, ali postoji mogućnost njegovog nastanka, a štete bi ovisile o visini vode (mora) i dužini (vremenskoj) njegovog zadržavanja.

6.5.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju uspora

Mjere civilne zaštite u slučaju uspora uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti te prikupljanje informacija o posljedicama uspora

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- Organizaciju pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u usporima (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)

Nositelj	Obveza
Pravne osobe vlasnici objekata kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - uključivanje svih raspoloživih ljudskih i materijalnih sredstava u obrani od uspora - saniranje područja, odvoz pijeska i drugog materijala - čišćenje i odvoz mulja te zemlje koju je voda nanijela
Vodovod d.o.o. Zadar	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija obrane od uspora - koordinacija svih raspoloživih kapaciteta u obrani od uspora - osiguranje materijalnih sredstava za obranu od uspora (zaštitne barijere, vreće, pijesak)
HGSS	<ul style="list-style-type: none"> - spašavanje na vodama - pružanje medicinske pomoći - sudjelovanje u eventualnoj evakuaciji spašavanja ljudi
Gradsko društvo Crvenog križa	<ul style="list-style-type: none"> - sušenje i dezinfekcija prostora - pomoć pri dostavi vode i hrane ugroženim domaćinstvima - pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje - psihološka pomoć
Zdravstvene ustanove	<ul style="list-style-type: none"> - pružanje medicinske pomoći osobama s lakšim tjelesnim ozljedama - pružanje medicinske pomoći angažiranim operativnim snagama - sudjelovanje u mjerama suzbijanja zaraznih bolesti - zbrinjavanje težih bolesnika iz ugroženih područja - prijevoz bolesnika koje nije moguće adekvatno zbrinuti kapacitetima bolnice
Veterinarska ambulanta	<ul style="list-style-type: none"> - uklanjanje uginulih životinja - zbrinjavanje (evakuacija) stoke iz ugroženih područja - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – komunalna poduzeća	<ul style="list-style-type: none"> - čišćenje javnih površina - asanacija terena - ukop umrlih
PON CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri sklanjanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva, materijalno-tehničkih dobara te stoke (pomoć gradskom društvu crvenog križa te drugim službama) - sudjelovanje u sanaciji terena nakon što se voda povuče

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Nositelj	Obveza
Policijska postaja	- reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

- Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima velike nesreće i zahvaćenom prostoru	Načelnik Stožera CZ Općine	Načelnik Stožera CZ Općine
Uspostavljanje komunikacije s Policijskom upravom ZŽ i Policijskom postajom	član Stožera, predstavnik Policijske uprave	Policijska postaja
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojem je došlo do prekida prometa	Načelnik	Policijska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijela prometnice na mjestima na kojima promet nije moguć	Načelnik	Policijska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za ograničavanjem kretanja stanovništva na području na kojem promet nije moguć	Načelnik	Policijska postaja prema svom Planu

Nositelji mjera su Načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te MUP.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.5.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju uspora s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Zahtjevi civilne zaštite u slučaju uspora obuhvaćaju:

- pokrivenost ugroženog područja uređajima za uzbuđivanje građana
- mjere i putove evakuacije sa ugroženog područja
- zaštitne građevine (nasipi, retencije, odteretni kanali, propusti i sl.)
- analizom kriterija nadvišenja izraziti potrebe rekonstrukcije vodnih građevina.

6.6. Ekstremne temperature – Toplinski val

Ekstremne temperature zraka mogu uzrokovati zdravstvene probleme i povećani broj smrtnih slučajeva i stoga predstavljaju javnozdravstveni problem. Očekuje se da bi zatopljenje uzrokovano klimatskim promjenama moglo povećati učestalost toplinskih valova. Osobito ugrožene skupine ljudi su mala djeca, kronični bolesnici, starije osobe te ljudi koji rade na otvorenom prostoru. Toplinski val kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Ekstremni događaji poput vrućih dana, tropskih noći postaju učestaliji i vjerojatno će se pojavljivati čak i češće u budućnosti. Temperature veće od 35 °C s velikim postotkom vlažnosti zraka mogu kod stanovnika izazvati zdravstvene smetnje, a kod osjetljivih ljudi i teže zdravstvene posljedice pa čak i smrt. Veoma je važno pravovremeno prepoznati simptome toplotnog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela: hladni oblozi, prskanje vodom, hlađenje klima uređajem/ventilatorom.

Ekonomska analiza zdravstvenih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene ukazuje na direktne i indirektne posljedice na zdravlje od pojave ekstremnih temperatura uslijed klimatskih promjena, a to su: povećana smrtnost i broj ozljeda, povećan rizik od zaraznih bolesti, prehrana i razvoj djece, negativan utjecaj na mentalno zdravlje i kardio-respiratorne bolesti.

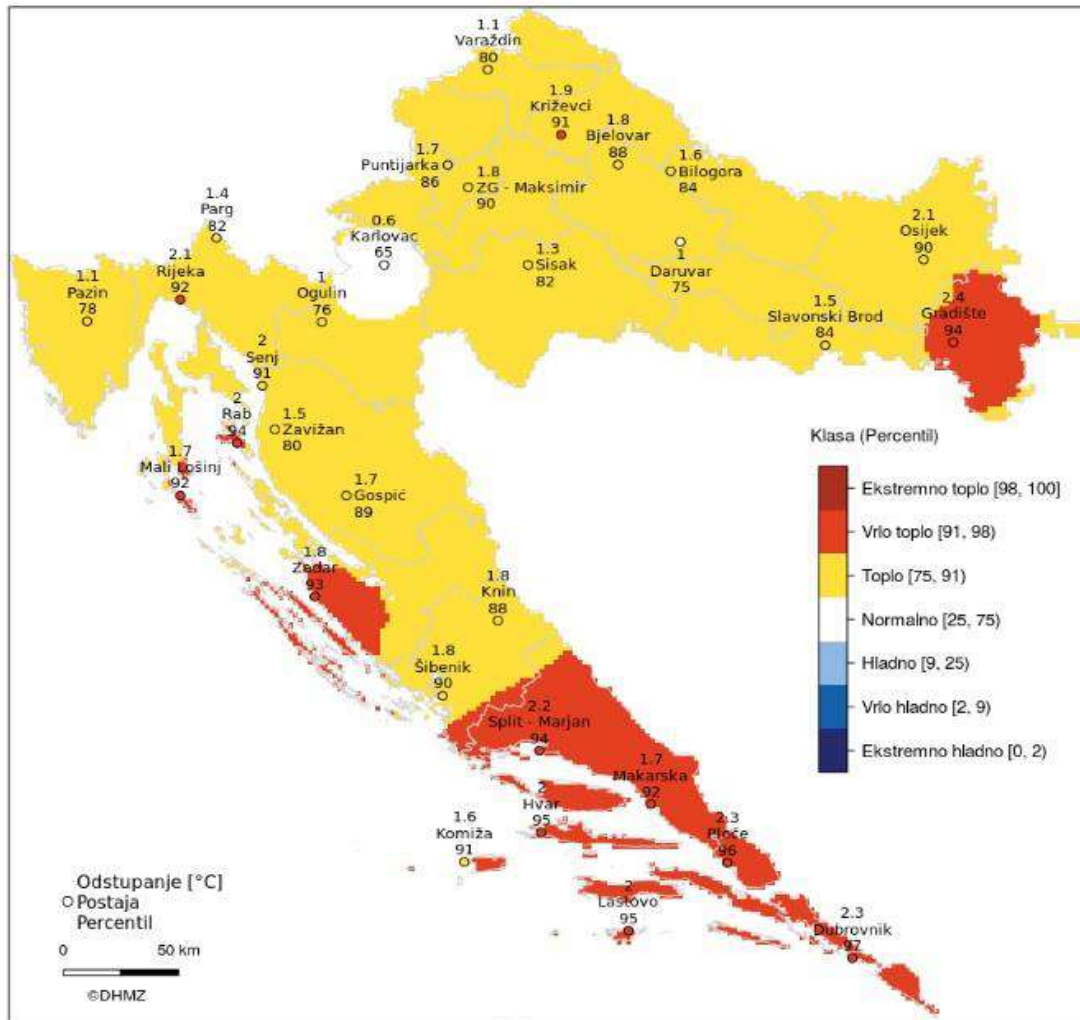
Izlaganje visokim temperaturama može izazvati blaže zdravstvene probleme u vidu toplinskih grčeva i toplinske iscrpljenosti ili može dovesti do teških, a ponekad i smrtonosnih stanja, sunčanice i toplinskog udara. Toplinski grčevi se manifestiraju bolnim grčevima u rukama, nogama i trbuhu. Zbog gubitka tekućine i soli iz organizma, daljnjim izlaganjem povišenim temperaturama dolazi do toplinske iscrpljenosti: hladna, vlažna koža, žeđ, nervoza, glavobolja, mučnina, povraćanje, ubrzanje pulsa i disanja te nesvjestica. Simptomi sunčanice su suha koža uz osjetno povišenu tjelesnu temperature. Osoba se žali na glavobolju, vrtoglavicu, nemir, smušenost. Vidljivo je crvenilo lica. Blagi ili umjereni simptomi su crvenilo, edemi, sinkopa, grčevi, iscrpljenost. Osobe koje zanemare ove simptome, ubrzo će osjetiti zujanje u ušima, probleme s vidom i malaksalost - a u teškim slučajevima osoba je omamljena, raširenih zjenica. Sunčanica je direktna posljedica djelovanja na mozak i krvne žile mozga. Najopasnije stanje je toplinski udar koji zahtjeva hitnu medicinsku intervenciju. Manifestira se povišenom tjelesnom temperaturom iznad 40 °C, crvena i topla suha koža, jaka glavobolja, mučnina, smetenost, gubitak svijesti, smanjenje količine urina. Neprovođenje pravovremenih mjera zaštite rezultira simptomima toplotnog udara koji može imati i smrtonosne posljedice. Također, nagli izlasci iz previše rashlađenih prostora, pogotovo automobila dovode do stanja šoka organizma radi prekratkog vremena prilagodbe na nagle promjene temperature.

Na sljedećoj slici prikazano je odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za Republiku Hrvatsku u rujnu 2020. godine.

Prema raspodjeli percentila, temperaturne prilike u Hrvatskoj za rujnu 2020. godine opisane su sljedećim kategorijama: normalno (Daruvar i Karlovac), toplo (veći dio istočne Hrvatske, središnja Hrvatska izuzev šireg karlovačkog područja, gorska

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Hrvatska, sjeverno hrvatsko primorje izuzev okolice Rijeke, Raba i Lošinja, dio sjeverne Dalmacije sa zaleđem od Šibenika do Knina, Komiža) i vrlo toplo (jugoistok Slavonije, gotovo čitavo južno hrvatsko primorje izuzev prethodno spomenutog poteza od Knina do Šibenika i Komiže).

Slika 5. Odstupanje srednje mjesečne temperature za rujun 2020. godine (percentili u odnosu na normalu 1981. – 2010. godine)

Prema prikazu odstupanja srednje mjesečne temperature zraka zaključuje se da je područje Općine Jasenice bilo toplo.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Tablica 9. Pregled srednje, mjesečne i godišnje temperature zraka te apsolutne maksimalne i minimalne temperature na meteorološkoj postaji Novigrad Dalmacija u razdoblju od 2009. – 2018. godine

NOVIGRAD_DALMACIJA		SREDNJE MJESECNE I GODISNJE TEMP. ZRAKA											
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	sred
2009	5.3	5.5	8.8	13.4	19.3	21.6	27.1	27.1	21.2	14.1	10.9	7.6	15.2
2010	4.0	6.9	8.8	13.5	17.0	22.6	27.0	25.3	19.5	14.8	12.6	6.5	14.9
2011	6.0	7.1	10.0	15.7	19.6	24.0	24.6	26.3	24.9	16.1	10.6	8.8	16.1
2012	6.2	4.0	13.0	13.7	17.7	24.4	27.6	27.4	22.0	15.9	13.6	7.3	16.0
2013	7.2	6.7	9.4	14.6	17.3	21.7	26.7	26.3	20.0	16.3	11.5	*****	*****
2014	10.2	11.0	11.3	14.9	16.9	22.9	23.0	23.6	18.9	16.2	13.8	8.0	15.9
2015	7.6	7.2	10.4	13.2	19.1	23.4	27.7	26.2	21.7	15.6	9.8	6.6	15.7
2016	6.8	9.9	10.1	14.9	16.9	22.1	26.1	24.8	21.2	15.0	11.1	6.6	15.4
2017	2.9	8.7	11.9	13.6	18.3	24.4	26.1	26.7	18.8	14.5	10.6	6.9	15.3
2018	8.4	5.3	9.5	16.0	19.7	23.1	25.6	26.3	20.8	17.5	12.3	6.4	15.9
zbroy	64.8	72.2	103.1	143.2	181.7	230.3	261.6	260.0	208.8	156.0	116.9	64.8*	156.6*
sred	6.5	7.2	10.3	14.3	18.2	23.0	26.2	26.0	20.9	15.6	11.7	7.2	15.6
std	2.0	2.0	1.3	1.0	1.1	1.0	1.4	1.1	1.7	1.0	1.2	0.8	0.4
maks	10.2	11.0	13.0	16.0	19.7	24.4	27.7	27.4	24.9	17.5	13.8	8.8	16.1
god	2014	2014	2012	2018	2018	2017!	2015	2012	2011	2018	2014	2011	2011
min	2.9	3.9	8.8	13.2	16.9	21.6	23.0	23.6	18.8	14.1	9.8	6.4	14.9
god	2017	2012	2010!	2015	2016!	2009	2014	2014	2017	2009	2015	2018	2010
ampl	7.3	7.1	4.2	2.8	2.8	2.8	4.7	3.8	6.1	3.4	3.9	2.4	1.3
NOVIGRAD_DALMACIJA		PREGLED APSOLUTNIH MAKSIMALNIH TEMP.											
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	maks
2009	10.9	14.8	20.6	22.6	32.4	32.8	36.8	37.5	32.3	26.8	19.6	19.8	37.5
2010	14.0	16.7	21.4	25.7	28.8	34.7	38.3	36.7	30.2	27.3	22.6	19.2	38.3
2011	16.7	18.5	22.5	27.6	32.7	35.1	38.3	38.6	35.8	32.2	22.8	18.6	38.6
2012	15.6	21.2	25.4	29.7	30.1	36.2	37.3	38.1	33.3	27.4	22.7	17.6	38.1
2013	16.4	17.7	20.0	29.6	31.1	35.3	38.3	40.3	32.0	26.9	21.8	16.5	40.3
2014	16.9	20.4	24.1	25.6	30.4	35.9	33.4	33.9	28.1	26.7	22.5	18.2	35.9
2015	17.4	17.1	21.4	24.9	31.1	34.8	40.4	39.0	36.8	25.5	21.9	14.2	40.4
2016	16.0	19.4	22.8	26.3	29.7	35.2	36.5	34.6	33.0	24.6	20.7	16.5	36.5
2017	15.3	17.9	26.7	24.3	29.3	35.8	36.7	40.4	30.2	24.0	18.8	16.6	40.4
2018	18.2	15.3	19.2	29.8	31.0	33.5	37.4	37.3	30.8	27.9	23.7	14.2	37.4
maks	18.2	21.2	26.7	29.8	32.7	36.2	40.4	40.4	36.8	32.2	23.7	19.8	40.4
god	2018	2012	2017	2018	2011	2012	2015	2017	2015	2011	2018	2009	2015
dan	08.01.	29.02.	30.03.	20.04.	26.05.	22.06.	22.07.	10.08.	17.09.	02.10.	04.11.	23.12.	22.07.
NOVIGRAD_DALMACIJA		PREGLED APSOLUTNIH MINIMALNIH TEMP.											
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	min
2009	-5.9	-1.9	1.2	8.1	10.1	*****	17.0	18.2	15.8	4.8	0.9	-6.8	*****
2010	-4.1	-3.4	-2.3	3.8	9.6	11.3	15.1	12.3	9.6	2.4	2.8	-5.6	-5.6
2011	-2.4	-3.1	-5.1	1.3	5.2	14.6	13.2	13.4	14.3	3.2	-1.4	-4.6	-5.1
2012	-3.5	-7.5	-3.1	-0.6	6.8	12.8	16.8	15.4	9.3	1.4	3.8	-4.4	-7.5
2013	-2.2	-5.4	-2.9	4.1	7.2	9.6	14.6	16.1	9.7	5.7	-0.9	-2.7	-5.4
2014	0.8	0.6	2.0	5.6	5.8	12.6	13.7	12.6	9.4	7.6	2.4	-4.5	-4.5
2015	-2.5	-2.9	-0.2	2.9	7.9	11.3	15.4	15.2	10.9	5.8	0.5	-1.7	-2.9
2016	-7.6	-2.4	0.7	2.5	6.5	12.7	15.7	15.6	7.9	2.8	-1.6	-4.1	-7.6
2017	-6.5	-2.5	0.1	0.4	5.2	12.8	13.8	13.1	8.9	5.8	-2.4	-3.4	-6.5
2018	-1.3	-5.9	-4.0	3.9	8.4	13.7	16.9	14.9	5.4	5.7	1.8	-2.1	-5.9
min	-7.6	-7.5	-5.1	-0.6	5.2	9.6*	13.2	12.3	5.4	1.4	-2.4	-6.8	-7.6
god	2016	2012	2011	2012	2011	2013	2011	2010	2018	2012	2017	2009	2016
dan	19.01.	15.02.	09.03.	10.04.	07.05.	02.06.	04.07.	31.08.	27.09.	31.10.	28.11.	21.12.	19.01.

*Izvor podataka: Državni hidrometeorološki zavod RH

Temperature veće od 35°C s velikim postotkom vlažnosti zraka mogu kod stanovnika izazvati zdravstvene smetnje, a kod osjetljivih ljudi i teže zdravstvene posljedice pa čak i smrt. Učinak visoke temperature bez značajnije izraženosti vlage u zraku (ispod 50 %) osim kod ljudi izazivaju i „šokove“ kod biljaka što uzrokuje smanjenje prinosa i lošu kvalitetu plodova.

6.6.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju toplinskog vala

Za vrijeme vrućina i toplinskih udara ljudi moraju piti, čak i ako ne osjećaju žeđ, posebno stariji koji imaju slabiji osjećaj žeđi. Ekscesivno pijenje obične vode može dovesti do ozbiljne hiponatrijemije, koja potencijalno može dovesti do komplikacija kao što su moždani udar i smrt. Dodavanje natrijevog klorida i sličnih tvari u napitke (20-50 mmol/L) smanjuje gubitak tekućine mokrenjem i uspostavlja ravnotežu elektrolita. Svaka starija osoba ili pacijent mora dobiti savjet o količini tekućine koju treba unijeti ovisno o svojem zdravstvenom stanju. Daljnje preporuke se odnose na izbjegavanje boravka na Suncu od 10-17 sati, boravak u rashlađenom prostoru, izbjegavanje fizičkog rada, izbjegavanje alkohola, uzimanje manjih i češćih obroka te redovito uzimanje lijekova.

Mjere civilne zaštite u slučaju toplinskog vala uključuju:

- Organizaciju obavješćavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)
- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica toplinskog vala
- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja
- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od toplinskog vala

Nositelji mjera (načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta, MUP) u slučaju nastajanja potresa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Jasenice.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.6.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju toplinskog vala s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Kako bi se građani što bolje zaštitili uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućine koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna. Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine:

- a) Nema opasnosti,
- b) Umjerena opasnost,
- c) Velika opasnost,

d) Vrlo velika opasnost

Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih odnosno oboljelih od toplotnog udara, te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina. Neke od preporuka za zaštitu od velikih vrućina su: rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) prati povećanje pobola i smrtnosti vezano uz povišene temperature prikupljajući tjedna izvješća o pobolu i smrtnosti iz Zavoda za javno zdravstvo Zadarske županije.

Stupnjevi rizika od toplinskih valova za maksimalnu i minimalnu temperaturu zraka te za bio-meteorološki indeks se izračunavaju za fiziološku ekvivalentnu temperaturu. Kritična temperatura (heatcutpoint) je temperatura iznad koje se pojavljuje povećana smrtnost, umjerena opasnost – smrtnost 5% viša od prosječne, velika opasnost – smrtnost 7,5% viša od prosječne i vrlo velika (ekstremna) opasnost – smrtnost 10% viša od prosječne.

Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske za razdoblje od svibnja do rujna propisuje provođenje preventivnih mjera u skladu s Protokolom o postupanju i preporukama za zaštitu od vrućine, kako bi se pravovremeno i učinkovito djelovalo na očuvanje zdravlja i spriječile moguće posljedice visokih temperatura na zdravlje populacije. Uočen trend povećanja zdravstvenih rizika kao i povećanja stope smrtnosti tijekom ljetnih toplinskih valova, navodi na nužnost provedbe preventivnih mjera kako bi se ublažile moguće negativne posljedice po zdravlje, te smanjio broj umrlih zbog vrućina.

6.7. Tuča

Ako se ledene kapljice za vrijeme padanja tuče sastanu s jakom strujom zraka koja se diže uvis, ona ponese sa sobom i ove smrznute kuglice, na koje se lijepe nove kišne kapljice. Prilikom ponovnog prolaza kroz hladni zračni pojas, nove nalijepljene kišne kapi oko njih stvaraju sloj koji se smrzava i tako se stvaraju veća zrna tuče. Ovaj proces dizanja i spuštanja ledenih kuglica u zraku može se ponavljati sve dok njihova težina ne postane tolika da ih zračna struja više ne može podizati i one tada padaju na zemlju. Zrna tuče ponekad mogu biti krupna kao kokošje jaje i težiti i do pola kilograma. Oborina tog tipa može nanijeti štetu od 50-80%, a nerijetko se dogodi da za jakih oluja u samo 15-20 minuta nastane 100%-tna šteta. Komadi leda svojim padom s velike visine nanose direktnu mehaničku štetu svim izloženim dijelovima biljke pa nakon kratkog vremenskog roka usjevi poput pšenice, ječma, kukuruza i ostalih ratarskih kultura mogu biti potpuno uništeni.

Poljoprivreda posebno je osjetljiva na klimatske promjene jer je općenito jako ovisna o vremenskim prilikama. Sva izravna klimatska obilježja – temperatura, oborine i vremenski uvjeti – utječu na proizvodnju. Zbog ukupne vrijednosti, utjecaja na sigurnost hrane i radnih mjesta koja otvara poljoprivreda je važna grana hrvatskoga

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

gospodarstva na koju su već u proteklih nekoliko godina snažno utjecale klimatske promjene. Ranija cvatnja i sazrijevanje pojedinih sorata grožđa, maslina i voća zbog toplije zime i proljeća donekle pozitivno utječu na poljoprivrednu proizvodnju, što omogućuje veće prinose.

U poljoprivredi tuča nanosi štete listu i plodovima u razvoju pa se tako prinos može znatno smanjiti ili potpuno izgubiti. Uz grmljavinsko nevrijeme česte su popratne pojave poput jakog vjetra i tuče.

Pojavnost tuče kao prirodne nepogode u posljednje vrijeme sve je češća u različita doba godine, čemu je osnovi uzrok prisutnost globalnih klimatskih promjena. Kraj proljeća i početak ljeta predstavlja razdoblje gdje u našem podneblju postoji velika mogućnost od nastajanja tuče. Osim velikih šteta u poljoprivredi (sezonske kulture, trajni nasadi, šume), učinci tuče izazivaju i velike štete građevinama (krovovi, staklenici, infrastruktura).

Tablica 10. Prikaz veličine komada leda i karakterističnih šteta nastalih tučom

Veličina zrna	Promjer zrna (mm)		Karakteristične štete
	od	do	
Zrno pšenice	-	3	Nema štete
Zrno graška	4	8	Mala šteta na biljnim kulturama
Zrno graha	9	12	Značajna šteta na voću, poljoprivrednim kulturama i vegetaciji
Lješnjak	13	20	Velika šteta na vegetaciji, šteta na staklu, plastici, boji i drvu
Orah	21	30	Velika šteta na staklu i karoseriji vozila
Golublje jaje	31	35	Potpuno uništenje staklenih površina, štete na krovovima i mogućnost ranjavanja
Kokošje jaje	36	50	Udubljenja na karoserijama vozila i oštećenja zidova

Danas se koriste razne metode obrane od tuče. U drugoj polovici dvadesetog stoljeća osobito su bile popularne protugradne rakete koje bi se ispaljivale u olujne oblake. Rakete su bile napunjene kemijskim spojevima koji bi se u oblacima ponašali kao kondenzacijske jezgre pa bi nastao veći broj manjih zrnaca tuče, samim time bi se šteta smanjila. Ipak, nema pouzdanih dokaza o uspješnosti ove zastarjele metode koja se uglavnom još koristi u nekoliko istočnoeuropskih zemalja. Efikasnija, ali znatno skuplja metoda je «oprašivanja oblaka» specijaliziranim zrakoplovima. Važno je istaknuti da je ipak, najsigurniji način otklanjanja štete nastale zbog tuče i drugih prirodnih pojava osiguranje poljoprivrednih površina. Poštivanjem urbanističkih mjera u izgradnji objekata smanjit će se posljedice uzrokovane tučom.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Sezona obrane od tuče traje od 1. svibnja do 30. rujna kada tuča može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim kulturama i ostaloj imovini. Operativna obrana provodi se pomoću raketa, a od 1995. i prizemnim generatorima na osam Radarskih centara. Na području Općine nema stanice za obranu od tuče.

Tablica 11. Broj dana s tučom na meteorološkoj postaji Novigrad Dalmacija u razdoblju od 2009. – 2018. godine

NOVIGRAD_DALMACIJA	BR. DANA S TUCOM												
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	zbroj
2009	.	.	.	-	-
2010	-
2011
2012
2013
2014	-	.	1	-
sr	.	.	0.2
max	.	.	1
min

*Izvor podataka: Državni hidrometeorološki zavod RH

Prema navedenim statističkim podacima Općina Jasenice spada u područja sa relativno niskom opasnosti od tuče pa nije potrebna organizacija posebne zaštite. Ipak, važno je napomenuti da i jedna tuča u godini može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim kulturama (povrće, voćke, vinova loza i maslina) i objektima.

Tuča može nanijeti štetu na prozorima gospodarskih objekata, škola, vrtića i automobila. Na objektima infrastrukture posebice elektromreže može doći do prekida opskrbe električnom energijom zbog pucanja vodiča na dalekovodima i oštećenja istih.

6.7.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju tuče

Mjere civilne zaštite u slučaju tuče uključuju:

-Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglaši stanje velike nesreće	MUP Služba civilne zaštite Zadar	Načelnik
Pozivanje Stožera CZ Općine Jasenice	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnici KI povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnici KI povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava telekomunikacija	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnici KI povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ Općine Jasenice	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	zapovjednik DVD-a Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. smještajni kapaciteti 5. objekti za pripremu hrane 6. ostali korisnici 	Načelnik Stožera	članovi Stožera - odgovorne osobe objekata KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	Načelnik	Načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. objekti za pripremu hrane 3. smještajni kapaciteti 4. ostali korisnici 	Načelnik Stožera	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Općina/Načelnik	Načelnik Stožera CZ Općina Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: <ol style="list-style-type: none"> 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 	Načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata KI

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
4. smještajni kapaciteti 5. objekti za pripremu hrane 6. ostali korisnici		
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	Načelnik	Načelnik Stožera CZ Općine Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom: 1. Državne ceste 2. Županijske ceste 3. Lokalne ceste 4. Nerazvrstane ceste ili kako utvrdi Načelnik Stožera	Načelnik Stožera CZ Općine Jasenice	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica na području	Načelnik	Načelnik Stožera, odgovorna osoba kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	Načelnik Stožera zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	Načelnik Stožera
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, Načelnik Stožera
Mobilizacija pripadnika PON	Načelnik Stožera	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana ZŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN br. 16/19)		
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Općina/Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	Načelnik Stožera	sredstva javnog priopćavanja
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	Načelnik Stožera	djelatnici Općine
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	Načelnik Stožera
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja: 1. ulicom P. Zoranića, cestama D 27 i D 54 2. ul. Ivana Rončevića, ul. Jure Božića	Načelnik Stožera	povjerenici CZ djelatnici Općine

-Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadace
Vatrogasne snage	- čišćenje prometnica i javnih površina
Vlasnici materijalno-tehničkih sredstava	- pomoć u čišćenju prometnica i javnih površina
PON CZ	- organizacija logistike

- Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od tuče s utvrđenim zadacima

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadace
Stožer CZ Općine Jasenice	- prikupljanje informacija o razmjerima tuče na zahvaćenom području

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje prohodnosti prometnica - osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto
Vlasnici i operateri KI – proizvodnja i distribucija električnom energijom	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - iskapčanje električne energije
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	<ul style="list-style-type: none"> - transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe Dom zdravlja Zadarske županije Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima,
Veterinarske snage	<ul style="list-style-type: none"> - zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima
Gradsko društvo Crveni križ Zadar	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	<ul style="list-style-type: none"> - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu

- Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera	liječnici u ambulancama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	Načelnik Stožera	član Stožera CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ ZŽ	Djelatnici zdravstva, članovi Gradskog društva Crveni križ Zadar pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ ZŽ	Djelatnici zdravstva, članovi Gradskog društva Crveni križ Zadar, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera	ovlašteni mrtvozornici

Nositelji mjera su Načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te MUP.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.7.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju tuče s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Protugradne rakete kao i mreže su izvrstan su način obrane od tuče, no njihov veliki nedostatak je njihova cijena od 5000 eura po hektaru.

Autonomne mjere su promjena sortimenta, datuma sjetve/žetve, upotreba gnojiva i pesticida i sl. Dugoročne mjere podrazumijevaju strukturne promjene u svrhu prilagodbe na klimatske promjene. To uključuje način korištenja poljoprivrednog zemljišta, njegovu lokaciju, tip uzgoja, sorte te razne agrotehničke mjere. Jedno od rješenja i odgovora na klimatske promjene svakako je prelazak na ekološku poljoprivredu. Iako je prelazak na ovaj tip proizvodnje dugotrajan proces te zahtijeva znatno podizanje kapaciteta u smislu edukacije i tehnologija, on se svakako može nazvati mjerom prilagodbe klimatskim promjenama.

6.8. Snijeg i poledica

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Iako mali, rizik od snijega javlja se od prosinca do ožujka.

Zbog pojave snijega može doći do poremećaja u životu i radu ukupnih sustava na području Općine. Posljedice su prije svega vezane za probleme u prometu.

Mogući su problemi na cestama sa „zapusima“ gdje se uslijed iznenadnog nanosa snijega može prekinuti ili otežati cestovni promet, na državnoj, županijskim i lokalnim cestama zbog čega može biti otežana opskrba stanovništva hranom.

U periodu pojave snijega dolazi do prekida ili otežanog pružanja zdravstvene skrbi, ali ne izaziva veće štete u poljoprivredi i stočarstvu.

Povoljni, odnosno potencijalni meteorološki uvjeti za stvaranje poledice pri tlu pojavljuju se u onim danima kada se javlja oborina (oborinski dani s dnevnom količinom oborine $R_d \geq 0.1$ mm) i kada je temperatura zraka pri tlu ≤ 0 °C odnosno na 2 m ≤ 3 °C.

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe.

Ledena kiša odnosi se na kišu sačinjenu od prehladnih kapljica koje se u doticaju s hladnim predmetima i tlom zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica. Ta poledica kao meteorološka pojava se ne smije zamijeniti s površinskim ledom koji pokriva tlo te nastaje otapanjem snijega i stvaranjem ledene kore ili smrzavanjem kišnih barica.

Obilan snijeg u veljači 2012. g bio je takvog karaktera da je poremetio svakodnevno funkcioniranje kritične infrastrukture odnosno Općine Jasenice, no ne u toj mjeri da bi izazvao katastrofu ili veliku nesreću. Otežano je bilo funkcioniranje pojedinih naselja u smislu snabdijevanja istih, prometne povezanosti te pružanja medicinskih i drugih usluga neophodnih za normalno funkcioniranje.

Preventivne mjere zaštite od snijega i poledice uključuju prognoze za te pojave i na

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

temelju istih i izvješćivanjima za te pojave, nadležne službe koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti i prohodnosti prometne infrastrukture zbog poduzimanja potrebnih aktivnosti i zadaća, provode najveći stupanj pripravnosti i djelovanja operativnih snaga i materijalnih resursa.

Tablica 12. Pregled broja dana sa snijegom na meteorološkoj postaji Novigrad Dalmacija u razdoblju od 2009. – 2018. godine

NOVIGRAD_DALMACIJA		BR. DANA SA SNIJEGOM (količina oborine >=0.1 mm)												
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	zbroj	
2009	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	3	3*	
2010	2	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	1	3*	
2011	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	
2012	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2014	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0*	
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2016	0	-	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1*	
2017	-	0	0	-	0	0	0	0	0	0	-	0	0*	
2018	-	0	-	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0*	
zbroj	4*	3*	1*	0*	0*	0	0	0	0	0*	0*	5	13*	
sred	0.6	0.3	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	1.5	
std	0.9	0.9	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	1.5	
maks	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	
god	2010!	2012	2016	2010	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2011!	
min	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
god	2009	2009	2009	2010	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2012	2013	
ampl	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	
NOVIGRAD_DALMACIJA		PREGLED BROJA DANA SA SNIJEGOM >= 1 cm												
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	zbroj	
2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	
2010	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
2011	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
2012	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
zbroj	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	7	
sred	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.7	
std	0.4	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.9	1.0	
maks	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	
god	2010!	2012	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	
min	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
god	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2009	2010	2013	
ampl	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

NOVIGRAD_DALMACIJA			PREGLED MAKSIMALNIH VISINA SNIJEGA										
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	max
2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
2010	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2011	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
2012	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mx	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
god	2011	2012										2009	2009!
dan	26.01.	04.02.										19.12.	19.12.

*Izvor podataka: Državni hidrometeorološki zavod RH

Tablica 13. Broj dana s poledicom na meteorološkoj postaji Novigrad Dalmacija u razdoblju od 2009. – 2018. godine

NOVIGRAD_DALMACIJA			BR. DANA S POLEDICOM										
god	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	zbroj
2009
2010
2011
2012
2013
2014
sr
max
min

*Izvor podataka: Državni hidrometeorološki zavod RH

Mjere zaštite od poledice obuhvaćaju redovno zasoljavanje prometnica od strane zimske službe. Planske mjere zaštite od poledice uključuju efikasnu površinsku odvodnju oborinskih voda s prometnih i drugih javnih površina.

6.8.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju snijega i leda

Mjere civilne zaštite u slučaju snijega i leda uključuju:

-Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ Općine Jasenice	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik PU ZŽ	članovi Stožera CZ

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnik kritične infrastrukture povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnik kritične Infrastrukture povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava telekomunikacija	član Stožera CZ Općine Jasenice	vlasnik kritične infrastrukture povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na ugroženom prostoru	Načelnik Stožera	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	Zapovjednik DVD-a Jasenice
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. vodoopskrbni sustav 2. zgrada općinske uprave 3. pošta i telekomunikacije 4. škole 5. vrtići 6. zdravstveni objekti 7. pekare 8. objekti za pripremu hrane 9. vatrogasni dom 10. društveni domovi 11. ostali korisnici 	Načelnik Stožera	član Stožera
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energijom	Načelnik	Načelnik Stožera CZ odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija po sljedećim prioritetima: <ol style="list-style-type: none"> 1. zgrada općinske uprave 2. pošta i telekomunikacije 3. vatrogasni dom 4. zdravstveni objekti 5. škole 6. vrtići 7. pekare i objekti za pripremu hrane 8. ostali korisnici 	Načelnik Stožera	član Stožera CZ Općine Jasenice
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava telekomunikacija	Načelnik	Načelnik Stožera odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
<p>Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. zgrada općinske uprave 3. škole 4. vrtići 5. pekare 6. objekti za pripremu hrane 7. vatrogasni dom 8. društveni domovi 9. ostali korisnici 	Načelnik Stožera	član Stožera CZ Općine Jasenice
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	Načelnik	Načelnik Stožera
<p>Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju prometnica po sljedećim prioritetima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste 4. nerazvrstene ceste <p>ili kako utvrdi Načelnik Stožera</p>	Načelnik Stožera	član Stožera CZ Općine Jasenice
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prohodnosti cestovnih prometnica	Načelnik	Načelnik Stožera odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	Načelnik	Stožer CZ
<p>Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja slijedećih objekata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zdravstveni objekti 2. škole 3. vrtići 4. zgrada općinske uprave 5. vatrogasni dom 6. privatni objekti prema stupnju oštećenja 	Načelnik	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	Načelnik	Načelnik Stožera zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	Načelnik	Načelnik Stožera
Traženje angažmana PON CZ	Načelnik	ŽC 112, Načelnik Stožera

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Mobilizacija pripadnika PON	Načelnik Stožera	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izvještavanje župana ŽŽ i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	Načelnik	djelatnici Općine
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN br. 16/19)		

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	Načelnik Stožera CZ
Pozivanje Stožera CZ	Načelnik	Načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	Načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	Načelnik Stožera	sredstva javnog priopćavanja
Pozivanje povjerenika CZ	Načelnik	Načelnik Stožera
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja: <ol style="list-style-type: none"> 1. ulicom P. Zoranića, cestama D 27 i D 54 2. ul. Ivana Rončevića, ul. Jure Božića 	Načelnik Stožera	povjerenici CZ djelatnici Općine
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	Načelnik Stožera	djelatnici Općine

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Snijeg i poledica	
Vatrogasne snage	- čišćenje prometnica i javnih površina
Vlasnici materijalno-tehničkih sredstava	- pomoć u čišćenju prometnica i javnih površina - odvoz snijega do mjesta za privremeno odlaganje
PON CZ	- organizacija logistike

- Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od snijega i leda s utvrđenim zadaćama

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Jasenice	<ul style="list-style-type: none"> - pozivanje Stožera civilne zaštite - aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje u ruševinama - analiziranje funkcioniranja objekata kritične infrastrukture - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju <ul style="list-style-type: none"> - sustava za opskrbu el. energijom - sustava za opskrbu vodom - sustava komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU ZŽ i PP Obrovac - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP i PP Obrovac zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine
Vatrogasne snage	<ul style="list-style-type: none"> - provesti/ potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
	<ul style="list-style-type: none"> skrb - organizacija dobave pitke vode - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - odvoz građevinskog otpada i šteta na deponije, - pomoć pri evakuaciji stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Vodovod d.o.o. Zadar Komunalno poduzeće Općine Jasenice	<ul style="list-style-type: none"> - odvoz građevinskog otpada i šteta na deponije, - intervencije na oštećenim mjestima ulične mreže i sprječavanje izlivanja i otjecanja vode u podrumске dijelove ruševina, - briga o osiguranju vode za gašenje požara u rajonima gdje je isključena vodovodna mreža, - održavanje kanalizacijske mreže i čistoće, - sahranjivanje poginulih i umrlih
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture – proizvodnja i distribucija električnom energijom	<ul style="list-style-type: none"> - stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - iskapčanje električne energije
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - usitnjavanje porušenih zidnih gromada na mjeru pogodnu za utovar i odvoženje na deponije, - sječenje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja) - odvoze građevinski otpad i šteta na deponije
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	<ul style="list-style-type: none"> - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	<ul style="list-style-type: none"> - transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe DZ ZŽ, ZHM ZŽ	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - zbrinjavanje težih bolesnika, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Veterinarske snage	<ul style="list-style-type: none"> - zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima, - zbrinjavanje - evakuacija stoke iz ugroženih područja, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Gradsko društvo Crvenog križa Zadar	<ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	<ul style="list-style-type: none"> - pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	<ul style="list-style-type: none"> - asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane ugroženom stanovništvu

- Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizaciju djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	Načelnik Stožera	član Stožera CZ voditelj DZ ZŽ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ ZŽ	liječnici ZHM ZŽ, DZ ZŽ, članovi GDCK Zadar, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ ZŽ	liječnici ZHM ZŽ, DZ ZŽ, članovi GDCK Zadar, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera	ovlašteni mrtvozornici

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja

Nositelji mjera su Načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te MUP-a.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.8.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju snijega i leda s nadležnim tijelima i raznim institucijama

DHMZ može prognozirati pojavu snijega i leda s vrlo velikom vjerojatnošću.

Pod održavanjem nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti nerazvrstanih cesta i sigurnog odvijanja prometa, za režim prometa u zimskim uvjetima koji je određen posebnim propisima. Cesta se smatra prohodnom kada je radovima na uklanjanju snijega omogućeno prometovanje vozila uz upotrebu zimske opreme, u skladu s posebnim propisom o prometovanju vozila u zimskim uvjetima.

Pod redovnim održavanjem ulica u zimskim uvjetima podrazumijeva se:

- pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta,
- organiziranje mjesta pripravnosti zimske službe,
- zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, zapuha,
- čišćenje snijega s kolnika i prometne signalizacije i pješačkih prijelaza,
- u slučaju velikih snježnih oborina stalno obavješćivanje o stanju prohodnosti,
- uklanjanje vozila koja su ostala na kolniku i onemogućuju normalno čišćenje ulica od snijega,
- osiguranje odvodnje s kolnika i nogostupa kad nastupa otapanje snijega

S obzirom na tehničke karakteristike i prometno-ekonomski značaj svakog prometnog pravca Planom zimske službe utvrđuje se:

- mjesto pripravnosti zimske službe,
- stupnjevi pripravnosti,
- potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za posipanje i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti
- redoslijed izvođenja radova, uzimajući u obzir utvrđene razine prednosti
- dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
- nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
- uvjete kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za pojedine vrste vozila,
- sistem veze,
- procjenu troškova zimske službe,

– obavješćivanje o stanju i prohodnosti cesta

6.9. Požar otvorenog tipa

Požar otvorenog prostora, pri čemu se prije svega misli na požare raslinja, složena su pojava u kojoj se isprepliću različita termodinamička i aerodinamična događanja. Na njih značajno utječe konfiguracija terena kojim se požar kreće, karakteristike vegetacije koja gori te lokalni meteorološki uvjeti na mjestu požarišta. Opasnosti od požara ljeti pridonosi smanjena pojava oborina i pojave ljetnih suša.

Načelno, na temelju statistike o nastalim požarima u Republici Hrvatskoj izvori topline koji su najčešći uzroci nastanka požara na otvorenom prostoru su iz područja toplinske energije (otvoreni plamen, opušci od cigareta), u vozilima (kontakt para pogonskog goriva sa električnim iskrama ili pretvorbe električne energije u toplinsku), a u građevinama iz područja pretvorbe električne energije u toplinsku (kratki spoj, preopterećenje strujnih krugova, prijelazni otpori).

Na teritoriju Općine nalazi se Park prirode Velebit, te duže vremensko razdoblje suše sa većim intenzitetom može prouzročiti značajnu štetu na raslinje.

Zbog izrazito velike opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru, prvenstveno šumama i poljoprivrednim površinama zabranjeno je bilo kakvo loženje vatre u blizini šumskih površina ili površina pod usjevima, stambenih naselja, željezničkih pruga, vodova dalekovoda, plinovoda, naftovoda i sl. Prije početka spaljivanja površinu na kojoj se vrši spaljivanje treba izolirati od ostalih površina odoravanjem ili na drugi pogodni način. Zabranjeno je spaljivanje za vjetrovita vremena, a za vrijeme spaljivanja potrebna je stalna nazočnost izvršioca spaljivanja s priručnom opremom za gašenje požara, sve do potpunog završetka procesa gorenja. Upravo zbog nekontroliranog spaljivanja biljnog i drugog gorivog otpada, u zadnje vrijeme je evidentirano više požara na otvorenim prostorima.

Broj bezoborinskih dana indirektno utječe na pojavu požara kada se uslijed sušnog razdoblja i suhe vegetacije povećava vjerojatnost za širenje i nastanak katastrofalnih požara kakvi su 2017. godine zahvatili područje cijele Dalmacije.

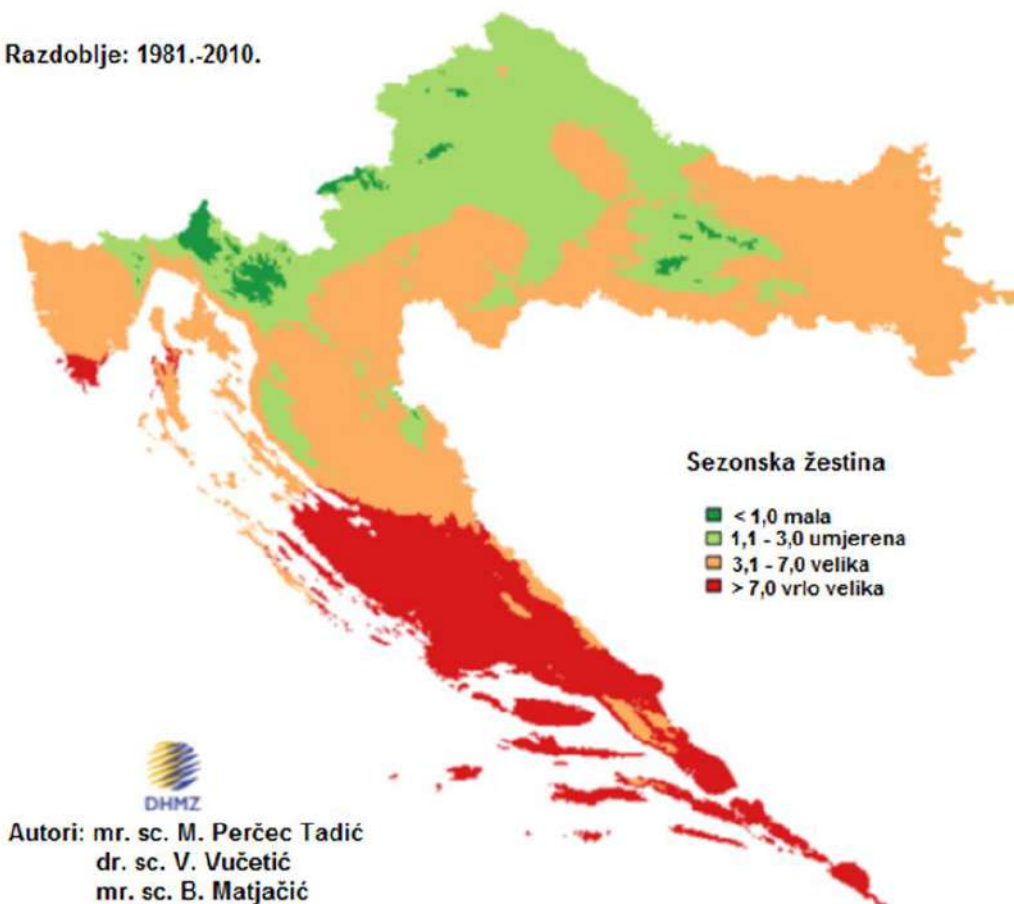
Svako mjesto ima svoj požarni režim koji se može opisati izvedenim veličinama koje su rezultat međudjelovanja vlažnosti/suhoće prirodnog gorivog materijala i klimatskih prilika određenog kraja. Jedna od takvih bezdimenzionalnih veličina je ocjena žestine. Ona može biti mjesečna (*MonthlySeverity Rating*, MSR) i sezonska (*SeasonalSeverity Rating*, SSR), a određuje se kanadskom metodom za procjenu opasnosti od požara raslinja (*Canadian Forest FireWeather Index System*, CFFWIS) ili poznatija kao skraćenica FWI (*FireWeather Index*). Ocjena žestine u sebi sadrži meteorološke uvjete i stanje vlažnosti mrtvog šumskog gorivog materijala i služi za klimatsko-požarni prikaz prosječnog stanja na nekom području. Općenito se smatra da je potencijalna opasnost od požara raslinja vrlo velika ako je SSR > 7. Prema

analizi razdoblja 1981. – 2010. srednje vrijednosti SSR na području oko Općine su veće od sedam.

Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća je pokazala širenje područja s velikom potencijalnom opasnošću od požara raslinja od dalmatinskih otoka i obale prema zaleđu u odnosu na standardno klimatsko razdoblje 1961.–1990. Analiza linearnih trendova pokazuje produljenje požarne sezone na Jadranu od svibnja do listopada zbog klimatskih promjena.

Karta indeksa potencijalne opasnosti od požara raslinja u sezoni lipanj-rujan

Razdoblje: 1981.-2010.

Slika 6. Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća

Pri ekstremnim meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura zraka, suša, udari groma) mogu se razviti više istovremenih požara raslinja (na većoj površini) na priobalju. Gašenje takvih požara zahtijevaju angažiranje značajnog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala, ponekad iz više županija pa čak iz cijele zemlje. Snage su razvučene na više požara, ali poradi ekstremnih meteoroloških uvjeta nije ih moguće staviti pod nadzor više dana. Budući da požari traju i više dana, vatrogasne snage su iscrpljene. U takvim izvanrednim situacijama je potrebna i međunarodna pomoć, međutim često puta je situacija kritična i u drugim mediteranskim zemljama, pa pomoć izostaje ili je nedostatna. Bitno je naglasiti da

kod nepovoljnih meteoroloških uvjeta (jaki vjetar i suša) požare nije moguće staviti pod nadzor zemaljskim i zračnim snagama (više dana ili tjedana), a opožarena površina se povećava. Na nekim požarima moguće je smrtno stradavanje, hrvatskih i/ili stranih državljana.

Prirodna nepogoda uzrokovana požarom proglašena je 2017. godine. Tada su gorjela minska polja.

6.9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju požara otvorenog tipa

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u gašenju požara otvorenog tipa operativno se provode na način kako je utvrđeno zakonskim odredbama iz područja zaštite od požara. Operativno djelovanje vatrogasnih snaga definirano je u Planu zaštite od požara Općine Jasenice.

Mjere civilne zaštite u slučaju požara otvorenog tipa su:

- Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti
- Prikupljanje informacija o razmjeru požara, prohodnosti prometnica, funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu i telekomunikacije
- Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica požara
- Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja
- Organizacija pružanja veterinarske pomoći
- Mjere zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te MUP koji u slučaju nastajanja požara otvorenog tipa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Jasenice.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.9.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju požara otvorenog tipa s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Nastanak požara raslinja uglavnom je povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja. Prisutno je i namjerno paljenje zbog pretvorbe zemljišta u građevinsko, tradicija obnove pašnjaka paljenjem suhe trave, a u manjoj mjeri i piromanija, osveta, krivolov i terorističko djelovanje. Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

atmosferskog elektriciteta ili toplinom koja nastaje trenjem (kočenje vlaka i ispadanje užarenih kočionih obloga).

Potrebno je poduzimanje preventivskih mjera u fazama dozrijevanja (nadzor prostora, prosjeci uz prometnice i pružne pravce, informiranje i edukacija stanovništva). Tereni su relativno teško pristupačni za vatrogasnu tehniku, pronalaženje drugih načina. Požari na otvorenom prostoru su prirodna pojava koju se ne može zaustaviti i koji će se i pored svih provedenih mjera i dalje pojavljivati. Navedeno preventivno djelovanje podrazumijeva:

- sadnju vegetacije koja je obzirom na kemijski sastav otpornija na početno paljenje i širenje požara,
- znanstveno istraživanje povezanosti aspekata požara raslinja, vegetacije, klime, meteorologije
- sadnja mješovitih nasada koji neće ovisno o svojim karakteristikama biti ugroženi od požara u istom vremenskom periodu,
- obavljanje preventivno uzgojnih radova (njega sastojina, proreda, kresanje i uklanjanje suhog granja),
- gradnju i održavanje protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste,
- održavanje i uređivanje postojećih izvora vode,
- izgradnju i održavanje nadzemnih spremnika vode za gašenje požara i zahvat vode pomoću helikoptera i podvjesnog kontejnera
- organiziranje i provođenje promidžbene aktivnosti radi upoznavanja i edukacije građana (posebno vrtićke i školske djece, turista i drugih korisnika takvih područja),
- povećanje svijesti stanovništva o značaju i koristima koje donosi šuma, odnosno sva ostala vegetacija i potrebu poduzimanja osnovnih preventivskih mjera,
- ustrojavanje, osposobljavanje i opremanje motriteljsko dojavnih službi, razvoj video nadzora ugroženih prostora, edukacija i razvoj službi zaštite od požara i interventnih skupina šumskih radnika opremljenih potrebnom opremom za gašenje početnih požara,
- zbrinjavanje ložišta i roštilja za pripremu hrane,
- izrada i donošenje planova zaštite te stalno neposredno kontaktiranje i komunikacija sa stanovništvom, jedinicama lokalne i regionalne samouprave, policijom i vatrogascima,
- pojačano djelovanje inspeksijskih službi (šumarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, inspekcije zaštite od požara policijskih uprava, inspekcije zaštite okoliša) te strogo provođenje propisa i zabrana (paljenja, odlaganja otpada).

6.10. Mraz

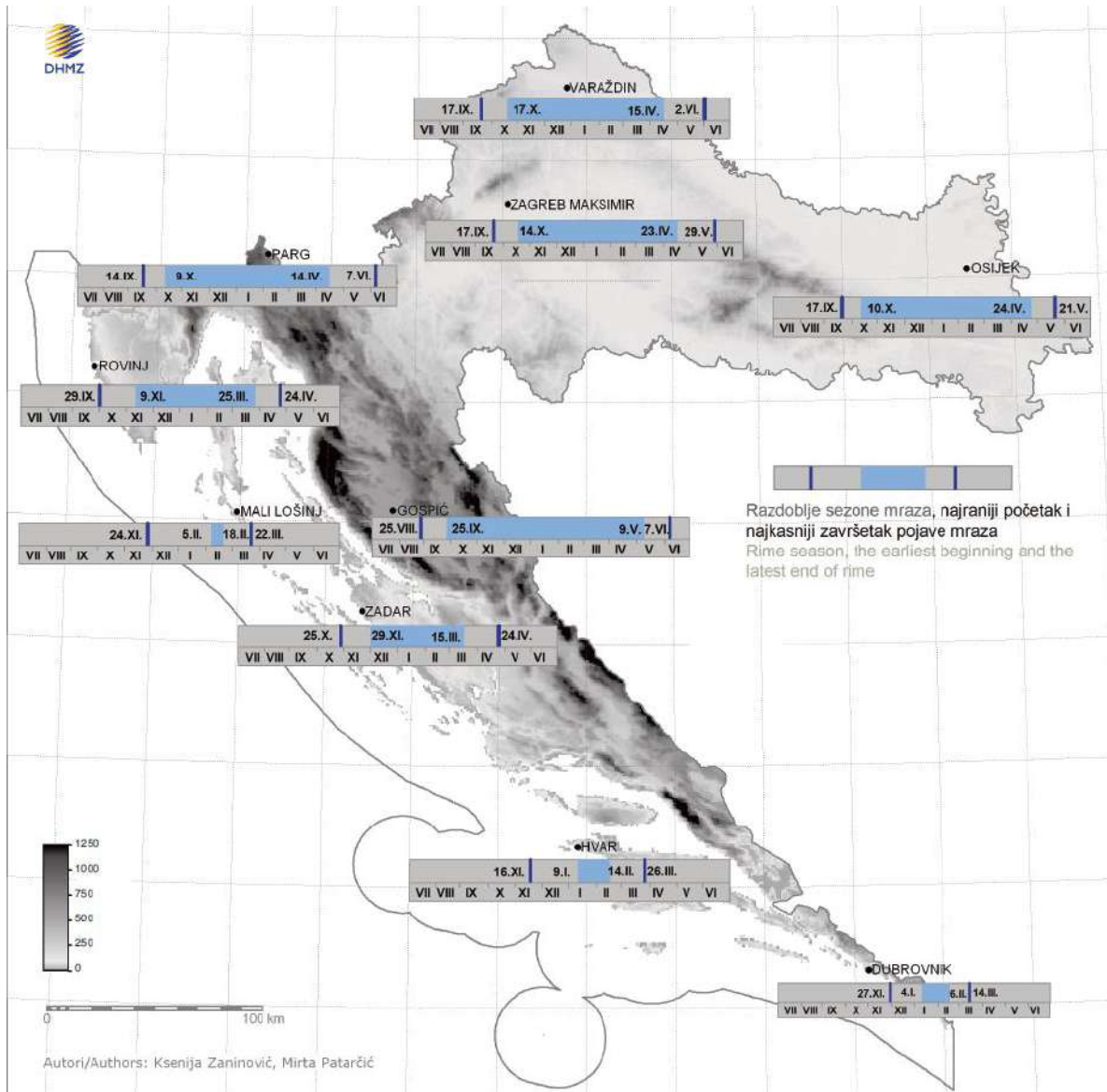
Mraz je oborina koje nastaje pri tlu. Ako je temperatura niža od 0°C, izravnim prijelazom vodene pare u led (depozicijom) na tlu, niskom bilju i predmetima koji nisu dobri vodiči topline nastaje naslaga bijelih ledenih kristala koju nazivamo mraz. Mraz najčešće nastaje u dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Mraz iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju. Na svim postajama mraz se pojavljuje u hladnom dijelu godine kad su najpovoljniji uvjeti za njegov nastanak, a najčešći je u prosincu i siječnju. Na Jadranu je mraz mnogo rjeđi nego u unutrašnjosti, a broj dana s mrazom smanjuje se od sjevernog prema južnom Jadranu.

U umjerenom zemljopisnom pojasu koriste se sljedeće formulacije za opisivanje temperatura:

- slab mraz: 0 ° C do -4 ° C,
- umjereni mraz: -4 ° C do -10 ° C,
- jaki mraz: -10 ° C do -15 ° C,
- vrlo jaki mraz: ispod -15 ° C.

Kod slabih mrazova dolazi do oštećenja zelenih nezaštićenih dijelova. Takvu pojavu biljke prepoznaju kao stres, što dovodi do pada otpornosti. Ako su biljke na vrijeme pripremljene te su povukle biljne sokove na vrijeme, mraz nema nepovoljno djelovanje. Kod pojave slabih i umjerenih mrazova dolazi do oštećenja zelenih dijelova biljaka, što ne dovodi do velikih problema za biljke. Kod pojave jakih i vrlo jakih dolazi do oštećenja tkiva, što može izazvati značajna oštećenja na deblu, granama, krošnji i sl. Prilikom smrzavanja tla dolazi do odumiranja korijena i „izbacivanja“ korijena ako biljka nije prilagođena na takve uvjete.

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Slika 7. Srednji datumi početka i završetka razdoblja s mrazom
 Izvor: *Klimatski atlas Hrvatske 1961. – 1990.; 1971. – 2000.*

Iz prethodne slike prema podacima s meteorološke postaje Zadar vidljivo je da je period pojavnosti mraza od studenog do ožujka.

Klimatske promjene postale su veliki problem današnjice te se njihov utjecaj uočava u poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako i u voćarstvu. Javljaju se mnogi problemi vezani za mirovanje voćnih vrsta, prijevremenu cvatnju, pojavu raznih nepogoda (mraza, suše, poplava) i brojnih drugih stresnih čimbenika koji štetno djeluju na voćne vrste. U Republici Hrvatskoj prevladava umjerena klima te se posljednjih godina povećava srednja godišnja temperatura, zime postaju sve blaže, a u vegetaciji se javljaju mrazovi i ekstremne suše. Zadatak voćara je ublažiti negativno djelovanje klimatskih promjena na proizvodnju voća te prilagoditi tehnologiju uzgoja i sortiment voćne vrste s obzirom na klimu određenog područja.

6.10.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju mraza

Mjere civilne zaštite u slučaju mraza uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik Policijske uprave	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnik kritične infrastrukture, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na ugroženom prostoru	načelnik Stožera	povjerenici CZ
Aktiviranje DVD-a	član Stožera CZ	zapovjednik DVD-a
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: - vodoopskrbni sustav - zgrada općinske uprave - pošta i telekomunikacije - škola - zdravstveni objekti - pekare - objekti za pripremu hrane - vatrogasni dom - društveni domovi - ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energijom	načelnik	Načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija po sljedećim prioritetima: - zgrada općinske uprave - pošta i telekomunikacije - vatrogasni dom - zdravstveni objekti - škola - pekare i objekti za pripremu hrane - ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava telekomunikacija	Načelnik	načelnik Stožera, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom: - zdravstveni objekti - zgrada općinske uprave - škole - pekare - objekti za pripremu hrane - vatrogasni dom - društveni domovi - ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	načelnik	načelnik Stožera
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju prometnica po sljedećim prioritetima: 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste ili kako utvrdi načelnik Stožera	načelnik Stožera	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prohodnosti cestovnih prometnica	načelnik	načelnik Stožera, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik	Stožer CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja slijedećih objekata: - zdravstveni objekti - škola - zgrada općinske uprave - vatrogasni dom - privatni objekti prema stupnju oštećenja	načelnik	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	načelnik	načelnik Stožera zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik	načelnik Stožera
Traženje angažmana PON CZ	načelnik	ŽC 112, načelnik Stožera
Mobilizacija pripadnika PON	načelnik Stožera	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izještavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik	djelatnici općine

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN br. 16/19)		

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	Načelnik / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Pozivanje Stožera	načelnik	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	načelnik	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera	sredstva javnog priopćavanja
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik	načelnik Stožera
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu DVD-a prolazeći kroz naselja	načelnik Stožera	povjerenici CZ , djelatnici općine
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera	djelatnici općine

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja od mraza

Sudionici/Operativna snaga civilne zaštite	Zadace
Vatrogasne snage	- čišćenje prometnica i javnih površina
Vlasnici materijalno-tehničkih sredstava	- pomoć u čišćenju prometnica i javnih površina
PON CZ	- organizacija logistike
Pravne osobe – vlasnici objekata za zbrinjavanje i pripremu hrane	- pružanje smještaja ugroženom stanovništvu - pripremu hrane za ugroženo stanovništvo

- Zadace operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od mraza

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o zahvaćenom području
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima, - zbrinjavanje - evakuacija stoke iz ugroženih područja, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Gradsko društvo Crvenog križa	- pružanje prve medicinske pomoći
Povjerenici/zamjenici povjerenika CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	- potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva

- Pružanje prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulancama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ voditelj DZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	liječnici zdravstvenih službi, članovi Crvenog križa, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera	ovlašteni mrtvozornici

Nositelji mjera su Načelnik, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te MUP.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

6.10.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju mraza s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Mjere za ublažavanje smrzavanja mora odabrati proizvođač za svako mjesto. Kako bi se ublažavanje smrzavanja uspješno primijenilo, mora se postupati jednako pažljivo kao i kod ostalih agrotehničkih mjera. Uspjeh ovisi o pravilnoj upotrebi odgovarajuće opreme, iskustvene prosudbe, pažnje na detaljima i predanosti. Kišenje, prvenstveno raspršivačima, pokazalo se kao najpouzdaniji i najisplativiji način smanjivanja ili ublažavanja mraza. Uspješna primjena sustava navodnjavanja može značiti razliku između potpunog gubitka usjeva i minimalne štete. Sustavima kap na kap i navodnjavanjem raspršivačima bori se protiv mraza. Razvoj inovativnih tehnologija, uz najveći standard kvalitete omogućili su prilagođavanje sustava za borbu protiv mraza svakom nasadu i njegovim potrebama.

Pravilan odabir sustava za ublažavanje smrzavanja je ključno pitanje. Prije svega, to je ekonomski izazov. Cilj je osigurati dovoljnu zaštitu usjeva, osiguravajući redovitu količinu i kvalitetu berbe i trenutne operativne troškove nasuprot mogućem trošku izbjegavanja oštećenja. Da bi se odabrao odgovarajući sustav za ublažavanje mraza, treba uzeti u obzir:

- dostupnost vode
- dostupnost energije
- veličinu zaštićenog područja

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

- meteorološka svojstva mjesta
- topografiju mjesta i posebnosti mikroklimе
- očekivanu učestalost pojave mraza
- očekivano trajanje pojave mraza
- udaljenost između stabala/redova i promjera drveća (za lokalnu pokrivenost)
- kritičnu temperatura biljke u svakoj svojoj fazi rasta

Obično se koristi jedan od tri raspoloživa sustava:

1. Puna pokrivenost prskanja nasada raspršivačima - Raspršivači pokrivaju čitavu površinu nasada, postavljaju se iznad krošnji i stvaraju ravnomjernu kišu.
2. Prskanje raspršivačima podloge ispod krošnji nasada - Za razliku od prethodne metode, ova ne pokriva pupoljke i cvijeće na krošnjama. Led se stvara na podlozi ispod nasada i u procesu zamrzavanja vode dolazi do oslobađanja energije koja zagrijava zrak u krošnjama.
3. Lokalizirano navodnjavanje sa raspršivačima (Strip aplikacija) - Toplinska energija usmjerena je samo na usjev. Tretira se samo površina krošnji nasada što značajno štedi količinu vode i energije potrebne u borbi protiv mraza.

7. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koja se odnose na naknadu plaće, troškova prijevoza, osiguranja i drugih naknada mobiliziranim pripadnicima za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite na području Republike Hrvatske definirani su Uredbom o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja (NN 85/06). Troškove materijalnih prava snosi nadležno tijelo (Općina Jasenice) koje je izdalo nalog za mobilizaciju.

Mobiliziran pripadnik ima prava koja se odnose na:

- naknadu po danu mobilizacije
- naknadu troškova prijevoza
- osiguranje smještaja i prehrane (osigurava jedinica lokalne samouprave)
- osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja (osigurava jedinica lokalne samouprave)

Obveza Općine Jasenice je i plaćanje obveznog osiguranja za mobiliziranog pripadnika, primjenom najniže osnovice za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno mobilizacije.

Naknada	Vrijeme mobilizacije	Iznos naknade	Isplata naknade
Naknada po danu mobilizacije	12 – 24 sata	150,00 kn	do 10. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec na račun
	8 – 12 sati	75,00 kn	
Naknada troškova prijevoza	-	osigurava jedinica lokalne samouprave	-
		iznos prijevoza najjeftinijim sredstvom javnog prijevoza	
		vlastiti prijevoz – 0,75 kn/km	

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koji se odnose na naknadu privremeno oduzete pokretnine i naknadu štete na pokretnini pravnim osobama definirana je Uredbom o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja. Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, jedinici lokalne samouprave – Općini Jasenice podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu. Isplata naknada za vrijeme privremenog oduzimanja pokretnine za potrebe sustava civilne zaštite isplatit će se po modelu:

- za teretna vozila, vozila za prijevoz putnika u cestovnom prometu, plovila i radne strojeve - prema važećim tržišnim cijenama
- za osobna vozila: sukladno visini naknade po prijeđenom kilometru

Naknada štete na pokretnini također se utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti.

8. ZAKLJUČAK

Ovim planom evidentirane su moguće prirodne nepogode na području Općine Jasenice. Preventivne radnje koje je Općina Jasenice u mogućnosti provesti, trebaju se provoditi kontinuirano tijekom godine.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE JASENICE

KLASA:

URBROJ:

Jasenice

Predsjednik općinskog vijeća Općine Jasenice

9. PRILOZI